

Bréf frá Jóni Blöndal

Bjarni Benediktsson – einkabréf – Jón Blöndal – 1930 – 1931 – 1932 - 1933

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

---

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Uppvaxtar- og námsár
Askja 1-6, Örk 1

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Köbenhavn 10. Des. 1930

Köbenhavn 9. Des. 1930.

Kari vinur!

Þakka þér karlega þitt filo-
söfiska bréf frá 3. j. m. Þú ert
vot farinn að halda, að þú sje
vordur maður þor sem ekki
hefi svarað þér síðan og þessu
þjóni þú að svo sje. Þú hefir
sje fundist (og það er aðalabitið)
þú hefir svo óþaklegra mikið að
gera, að þú mætti ekki vera að
skrifa mér. Það varð mér þessu
þegar ^{lítið} þú lestri þú mér þann
af svo að þann vortan þú að
naga mér ónotalega þessu þessu
þú að nálgast. Þú hefir þú
þú að gera í mér þessu þessu.

asp. ad. a. tid. 1848

um með að mála fandan á
 heggjum, eins og dauðvinnu segris.
 Nú er skriflega þótt sem betur
 fer yfirlit þitt. Þú ert að það hafi
 yngist skaplega, þó auðveldt sje
 ekki að mæka hvern þú álit
 sjálfu um minn segris afrek.
 Þú kemur þá þú ekki að vita þú
 er rétt þú munlega þótt,
 einhver þú í Janúar. Þú
 þótt þú hefi þú að þú
 þótt og skrifad þú þú
 til þú, er vörn orðin all-
 mjög í skuld.

Þú skilset þú hald þú
 þú í þú þú að þú
 er okkur sje þú þú
 vaxinn. Þú þú að þú
 slita þú þú þú þú
 mig þú. Þú að þú

þý candidatus philosophia með
þrostr ágabirntun, heldur
hefi þý ^{lunnis} með experimentum
genýð klárlýga úr skugga um
það í það eina skifti sem mig
græddi á við hvern heimspyrju
heimskingja (= heimspetur, sem mig
virðist öllu óheppilega-ort)

Þúst þú Þarnason, hafði þý
á rjettu að stunda. Það sem
um var að ræða, ^{íor} hve vit (hóvridi)
dýrabegund sé er canis ne frist
gati spæð lengur en 20 fadma.

Það var annars ekki min-
ningin að fara að hela sjálfum
míg, heldur aðeins að draga
fram fram mig með rjettu
kibomandi merita.

Þý bjót við að Þetu bróttu
þinn skrif þý jafnóðum

öll þau þingi ef nokkur er,
sem hji grast i hólum
hvítrá manna i Kauphöfn
og lat jg mje þvi nægji að
tala um mína lífju ómiskiljan
persónu. Ékki get neitt sagt
með vissu hvar jg grefst
niðar. Um jólin og annulegan
Janúar vóð jg að mestu leyfi
hjá Sigfríði Blöndal þar á milli
i Hörskölm. Ávort jg svo eft.
komi til Berlína get jg ekki
sagt að svo stóðu. Lístefi
sem sjú dóttir i huj að ekkja
um upptöku á Studentagárdum.
Mundi jg spara nokkur fjá á
fráief jg þengi upptöku þar;
mánaðalegt gjald þvri búnaði,
ljós, hita og rostunju e ekkir nema
30kr. og auk þess er þar eld-

húis, svo matu getu að nokkru
lyti eldad mat eina sjálfu og
ef til vill líka sporað á þvi.

Enn þá hefi engin tilkyning
^{komid} um pláss, e munu losna, og
ekki víst einu sinni og losni
nein, e heyrn undi mitt fakultet.

Jeg bit þvi fyrst um sinn
átelka. Annars verda linnig
and hvergi hápt. næsta haust.

Jeg hefði samt mjög gaman
af ef þú vildi skrifa mi
um kostnað vid drot í Berlin, ef þi
þvi sem þjv reynist.

Nú sjv þv ekki á hvern hátt
þv þv framlangt brjefit nema
með þvi að grípa til minnes
heimsku (= heimspékilegu bunnáttu),
er þar sem þv að ligin sögn
e mjög ákötavant í þvins efnum

veri það víst að kasta perlum
því svín, en vrandi há-
þróingur líka afhjót þig ekki
slíka hluti.

Þeg bið þig því vel að
lifa og óska þess gledibgra jóla
og nýjós og vona að þú
skrifis mjög bráðum af þu
þinnu.

Jon Blöndd.

P.S. Þeg bið auðvilat mjög
vel að heilsa Finnboza Rúti og
ánni Stefáni Pjeturssyni, ef þú
spjót hann.

Samr.

Kæri vinur!

Vit Rútur komum að öllu
forfallalausn með bestissvi,
sem fer frá höfn á mánudaginn
kl. 11 $\frac{1}{2}$ ca, ef þú vilt gera okkur þá
áru að taka á móti okkur.

Með bestu kveðjum
Jón Blöndal.

BREVKORT.

Herrn

Cand. jur. Bjarni Benediktsson

Mommsensgade 39 III

*bei Bornstein
Berlin-Charlottenburg*

Móttakið 4. mars. 1931.
Skrifa 14 apríl. 1931.

Colbjörnsensgade 6^{II}th. 1. Mars 1931.

Kari minur!

Þakka þér ágæt brieft þu, sem þú miðar
til minnillar skelfingar þje að e skrifad þ þar,
en síðan e lítinn langur tími og þú andvitað ordinn
mjög reitur yfir þessastap minum, sem þú
að vinnu sst þarinn að veigast. En þessidráttur
og annað fleira af sama lagi skapar seuniliga
af þer að þú er ordinn "reigabildur" eins og fóham
Sveinsem þá Höfnu kemst að ordi um sjálfan sig.

Þrátt þekk samilega, þú fjékk 13 badi i mun-
legu og skriflegu. Í munulega þrófinu var þú i raunverni
áheppinn, þar sem þú kom upp i spursmáli, er þú hafði
aðeins um lesið einn dalk i Salomonsens Leksikon,
en það gekk þó furdanlega.

Þú er þú loks búinn að ákveða endurskygna
að fara ekki til Þýskalands á þessum neti. Kemur
þar ymislegt til greina. Því að þú var að þíða
eftir, hvort þú kemist á Stulentergaardur, sem
ekki vortur. V. Vitanlega hefur verið best að fara

F.S. Eins og þú sjátt e þy fluttu til Wolbjörns-
ensgade 6th. Sami.

Kaupmannahöfn 23. April 1931.

Kari vinur!

Þakka þje þarlega brjefið frá 14. p. m. Nú
mun lítið hefalegar tími, ef þjg á að standa
eitt loftr það er þjg gaf þje í síðasta tilbrifi mínum
sem þje að skrifa þje það fljótt og vel. Þjg
þlla nija mí að vísu áðam að uppfylla
þjví helming loftrains og þykist þj góður. Ástæðan
til þess að þjg ekki svaraði sumpá þjg, var
sú að þjg var að þíða þess að úthlutat góði úr
Sattmálagjötunum, en undir þess úthlutun var
þomin ákvörðun sú, er mig langaði til að taka,
sem þje að koma til Berlin. Hjúðan af þjst
þjg ekki vítr að þjg láti meitt nema vís major
hindra að svo verði. Þjst þjg þj vítr að koma um
menáðar mótin. Að vísu verða þennar áðin nija
þekmörkt, en þjg þreytti í mína sparseni og
góða dóstr þjví til þess að lifa óþjót, þar
sem þjg mí eitt kunnugar orðin. Ástæðan til
þess að þjg tók þessa ákvörðun var sú, að þjg
sá fram á grunilga, að þjg aldrei senna á

námsáram minum mundi hafa lína til
þess, nema þá á sumum, en þá eru engar
líkur til, að þú hafi nokkuð tíma þess
til umræða, þrátt fyrir alla þá styrki, sem þú
kannst að geta „trapað út“ lífe í kaupmanna-
höfu. - Til þess að reyna að komast hjá ónaud-
synlegum höfudtöppöldum langar mig til að kanna
þig að reyna að útvæða mjúttu ódýrt herbergi
til leiga, helst í nánunda við þig. Þú skrifa
þú svo nánar hvernig þú kemur og einn ef
einhver breyting skyldi á þessu verði, sem þú
hýst varla við.

Ekki get þú með nokkru móti fallist á
brikt þína á tillögum okkar viðvikfandi
breytingum á skulentastjórnunum. Sjá þú einnig
að summa niðurbætur þínar byggjast á ókunnugleika.
Þú gótt út af fyrir og fallist á, að best væri
að styrkurinn væri á þann 1500 kr. og veittur
þil 5 ára. En það fannst okkur lítil líkindi til
að ná myndi framgangi. Hins vegar er það
spleitt að standa allt í einu uppi með því
hendum tímas fimta árið. Við álitum, að hágar
mundi flestum að afla sjá það sem á vantar
þessar 1200 kr., flestir hafa einhverja hjálp frá for-
eldrum eða aðstandendum, heldur en að útvæða
sjá allt það til viðvaris síðasta árið. Þú

þess en aðeins nokkri hluti styrkjanna
að upphæð 1500 kr., lins og þú mist, þú
en meira að segja minni en þessar 1200 kr.,
er við frum þam á. Þú 1200 kr. eða 100 kr. á
mánuði en að minsta kosti Eksistensminnum.

Á kílígur oddar þú mundaðar við kaup-
mannahöfn verð þú að álitu að sje algerlega
samt hjá þér, eða byggist það á þeirri stökku
hugmynd þinni að við hje vöðum gífurlegt í
styrkjum upp yfi bæði eyran. Styrkur sá, sem
þú hafa, e lesa hjer mun að meðaltali ekki
fara þam ús ~~8000~~ 10000 kr. á ári (islenstann). Hjer
lesa ^{reftilga} þú saman einzöngu menn, e enja styrki
hafa að heiman. Aðeins einn maður hje hefi
fastan 15000 kr. styrk og 2 eða 3 1000 kr. styrk, svo þessi
margstyrktu menn en ekki nærri, þú ert utan
sjálfan mig. Á þess hefi það verið föst
regla, að þú sem hafa haft 15000 kr. styrkin
hafa alls ekki fengið styrk ú sáttmála-
spódi þú en síðasta semestrið, e þú natu
styrkin að heiman. Sátt Fö þessu e aðeins ein
undanþekning. Sáttmálaþó styrkin hefi þú þú
þá ekki verið viðbótarstyrkur, heldur loka styrkur,
en einmitt loka námsstyrkin varðhagar þá
um, sem ekki stúdera í Höfn.

Hvort njet vori að úbiloka Hafnarstúdentu

þá styrkjunn skal þy ekki um deila við þig,
en þy held að það egi mestri óþarfi, þvi smám
samán er svo kemid að þy lesa engi, nema
þvi, sem eru styrklausir eða hafa ófullnægjandi
styrki; von styrkisins jafradis á þessum hátt, sem
við skingum upp á, mundu þy aðeins lesa
styrklausir menn, þvi fjárhagsástandarnar eru svo
að segja sí eina þýngsamlega ástæða, er menn
geta haft til þess að taka Danmök þann yfir
innur lönd.

Gaman væri að minnaot á öll þau tilfönd,
er gott hafa heima á Íslandi undanfönd, en
þar sem ábidd er orðid kvöld, alla þy að
geyma það þangað til við getum sbráð um
þau í næði sudur í Berlin.

Þið þy svo að þrjúgefa flýtaströfina á
þy þessu.

Við hittumst svo heili í Berlin.

Blæðilegt sumar!

Þinn einlægur vinur

Jón Blöndal.

Skrifa 20. júlí.

Frejlev 16. júlí 1931.

Kari vinur!

Þakka þér fyrir allt gott þú þeir síðast. Þessi
2 mörk, sem þú lánaðis mig áður en við skildum
þort þú ekki fyrir en við sjáumst næst, þú mig þínst
ekki taka þú að senda „bankastjóra“ eins og þú svona
þunna upphæðir. Þú þess en líkindi til þess að
þú geti grætt á þú að líða, hvers veit nema 2 mörk
verdi aðeins þveggja eura virði þegar við hittumst næst.
Segðu svo að þú sést ekki hægðingur.

Min líkamlega lídan hefur verið ákaflega göð ^{örugg} og
þú komst úr spillunum í Berlin og þú er ári eftir
vest betri til þálags. Annars er ekkert óvirkumandlegt
fólk hjá, svo þú umi mig allvel. Verst þykist mig hroð
bláðaghu er hjá slánu. Þú sést engin ískens blóð og
engin kaupmannahafnarblóð. Hér spít aðeins vinstrimauna
blóð, þekur ómöguley. Aðal ~~sensations~~ greinarnar eru
reinfarnsögur frá Rússlandi a la Moggio t.d. var eitt
bláðit að þínast yfir þú í leidara að hatt var
að greidda öllum sama kaup, eins og þú hringast til
hefði verið gert í Rússlandi.

Skripta 18. ág. 1930.

Öllung Folkhójskole 9. ágúst 1931.

Kari vinur!

Vegna þess að í dag er ngingur og af öðrum
sjálfsögðum ástæðum, alla þygi mér að taka rögg
á mig og hrifa þjé nokkrar línur í þeirri
von, að þú fái þar áður en þú ferst frá Berlin.
Til þess byrja á þú að þakka þjé ágæt þjé frá 30. f.m.
þótti mér mjög vort um að fá einhverjar frjéttir,
þú þygi hefði sem sagt ekki vort í sambandi við
umheiminn í heilan mánað. Lífla síðar þjékk
þygi þú hoggja, sem raunar mátti ekki lengur en til 17. júlí.
Önn þennan dag í dag vort þygi þú ekki hvada
þjótta eða óþjótta kann að ríka á Íslandi. Mér
vortist hoggja þú mér fridsamlegur og ekki lík-
legt að hann mundi stopna til uppreisnar
á næstummi. Mér vortist kann þygi til efrí leiddar benda
til, að jagnaðarmenn efrí sjer að vortá stikkarþjétt.
þygi hefði mér vort í ritu þjé á Öllung.
Hefir státt yfrí svokölluð „háskólaþjétt þjétt kaup-
mannahafnarskúla“. Var að þjéttu legrí gaman að taka
þátt í þennu. Hjer var allþomas þjétt samansagnaður
aðallega fólk, sem hefði sumarfótt og vortidvelfa uppí vort.

Það besta var þó, að við fengum tækifæri til
þess að fara í talanvort langa bíltúra í nágrenninu.
~~En~~ Er úda allsnokurt, hjó á Sudur fjöri. — Dagsinn áður
en þú kom til Öllerup fór þú í bíl til Moens
Klint. Er það fallegasti staður, sem þú hefur séð í
Danmörku. — Á námskeiði þessu, sem lauk í gær,
vorn haldnis ýmsi fyrirlesarar; vorn ýmsi þeirra
göngu, en allt of margir um Sudur-fötland. Er
merkilegt hvernig Danir endast til þess að rífa
upp allar sínar raunir og armetu, og vort
hafa í sambandi við þennan laudhættu. Og til
hills gagns.

Annars vortu mætur þess flótt útkynja, að
hóshættu og ekki þungumíðjan hjó í Öllerup,
heldur í þróttastóli Nils Bukhs. Í þróttastóli
er hjó í alþýminni, með öllu þeim þri fylgja.
Allar bídur hjó í kring um fullar af sundst-
um, kúlfins búsum, sportþeyjum, gaddastóm,
myndavélum og cigarettum, síðast en ekki síst.
Allstadar sebet mætur á mælandi og blisand.
hlaupara, þegar minst varu slar niður fotbolta í
höfndit á manni, spjót, kúlar og kringlur hvort
í gegnum loftit, mætur er sem sagt hvernig ó-
hultar um líf sitt þri þessum „íþróttum“
(shyting á íþróttastóli). Og svo þangað þessir
íþróttar þann hjó öðru stóðanlegu fólki blisandi

med mesta reygingsvörp, eins og þeir allan
heiminum, litandi niður á alla, sem ekki geta
sjátt vonir um að verða heimsmestaras í þessum
eða hinu; sjálfir þeir þeir heimsmestaras heimskunnar.

Þröttastöðum er annars mjög falllegur og umhverfi
it smekklegt og fítt er svo með öllu allt að
ekki þóði nokkuð gott, þeir hjer er ágætis
sundhöll, svipud Wellensal í Lunapark að öðru
legt er þeir að hjer er engar öldur. Jg hef flesta
dagana þeir bl. 7 á fatum til þess að synda.

Hjer er einn landi þeir utan mig (sem þeir að
vissu hefur laustan, vegna byggdar minnar við land-
skjönn (lands o. fl.) Eintröðingur Kristján Karlsson
að nafni, mesti skikkunlegheita maður. Við verðum
hjer þangað til á laugardaginn þ. 15. Ágúst.

Frá 15. Ágúst - 1. Sept. verð jg, eins og þeir vist þeir
hefi skrifað þjer hjer: Forpagtar P. K. Holm,
boldinghus þ. Kalundborg. Jg vona, að þeir
þjer frá þjer á þeir simabili, sjerstaklega ef
þer þjer eitthvað að heiman.

Jg bið að heilsa þeim íslenskum kítler, skálm-
máttmanninum og öðrum löndum, sem þer þerki og
þer kant að sjá.

Með framsóknarkveðju
Jon Blöndal

Skjala 25. Okt. '31

Kaupmannalegja 11. Október 1931.

Kari sínu!

Jeg hefi unlanfarna daga verið að gera
hlraunir til þess að vinna af njer vextina
af þessari upphad, sem þú varst svo klótlú að
brá njer fyrir. Jeg verð að láta í ljósi þá skodun
mína að þeir ^(verkfræðingur) sjá næsta gjafinglegis og ósam-
bodnis mönnum af norðanum uppá, einkum
þar sem þú notar það orðbragð, að Petrus bróðir
þinn sigi að "láta" mig alþjenu vextina. En úr
því þú og mín vinu sínu hefi lent í klómum á
þessum skurkarli, þóði þú ekki annað en
makka rjett, eiru og danskinu segr, og se vót kinni
til kominn að þú segi þess þá árangrinum.

Þú miltur fyrir vísindin og þig hefi þessi
barnsettur Wallengren vót bekið upp á þér
að deya fyrir nokkran tímanum. Hefi honum þér
seunilega ebbi bekið þessi fyrirskun sín að
skrifa umradda bók spálfum sjá til fremdar
og óðum til upplýsingar og leidda. Ad

minsta kosti var bókin ekki til á konungl.
safninu og ekki sýndist að hún hafi komið
út í Svíþjóð samkvæmt samkomu bókasálar þess
seðusth. Á. Að mæðunum þess laundur ræð
jég af þess, að eitthvert minningarsvið hefði
verið gefið út um hann einhverjum á árunum
um 1926-28, ef jég man rétt. Verður þú þú
að reyna á annan hátt að komast í sam-
band við hann, ef þú þá ekki labur það bida
þangað til þú hittir á lögsöðingaplánum
hinnumegin, ef þú verður þá ekki flokkadur með
Shylock. Jég ~~gerir~~^{gerir} það sookidís fólki þess haldið
út af þess sy.

Hjadan er annars ekkert að þjotta, enda mun
diplomatið halda þess á jous um það sem þess
kann að ske. Jég hefi haldið mjög svona samþýga
að lestri síðan jég kom hingað m. a. lokid við eit-
god þá, er jég álladi mjög að skifa í Berlin. Stúdentar
su flestis kommis að heiman, þó vantar Björn Trans-
son og konungsvitara og emþemur Esla Gestsson, er
mun hattu námi. Við hafa best, eflis þú sem
jég best veit, 5 nýis: 3 náttúrufræðingar, 1 hauntdæmi
og 1 hægfræðingur (þryggjngar). Náttúruvísindamennirnir
su allis að norðan. Zeda 3 þessum mannum munu
hafa fastan styrk. Mjög virdist ekki að man-
valit þess munu hafa batrad mikið við

hil þeirra heitarlegu landa, er þy kann að þekkja
í Berlin svo sem Stefáns P. Árna K., ef þú
sest á þá. Með bestu hveðjum
Æ Jón Blöndal. Æ.

Wanabrift min er:
Lokbjörnsengale 27 III
Köbenhavn
V.

Hydruningshólmi 11. Janúar 1931.

Kæri vinur!

Það er vist best að þú láti ekki líða fleiri
ár áður en þú svara síðasta bréfi þínum.
Ég fékk nýlega þyngepurn frá Pjetri bróður þínum
um það, hvort þú væri búinn að missa minni-
id. Við þetta vaknadi í míjer samvistar, svo það
hefio þessvegna verið hún, sem var sofandi.
Það er einhverjum vegjum þannig með mig, að míjer
finnst þú ekkert hafa um að skrifa. - Hver
finnst lífið vandanfrítt hafa verið félkar fjábreyti-
legt og fívielt. En áhugamálin þá, & ekki hægt
að skrifa um þau? Át vísu & það svo að þú
hefi áhuga á og les um ýmsa hluti, en það er
minna um niðurstöðurnar. Ég er þannig, innveittaður
að þú es allaf eins og á báðum áttum, á
sinni skóðun í dag, áunnari á morgun. Þag mitt
es líka þannig lagad að það & vel til þess fallid
at þú munn til þess að sfast um allt og
sjá þann á ~~afullkomnum~~ manulega húsana
og ályktara, jafnvel húnna mestu andansmanna.
Þigirlega & háþráðin í þú fölgir at sjá þann

á, að vitfangseglis heunnar eru svo flókin, id þau
væða ekki leyst eða komist að niðurstöðu um þau!
Þetta er dýfalleg niðurstada hjá manni, sem stíð ad
væða ad forinn ad nálast það ad geta leidd lokapróf.
Í þessu leiddi ad enda þótt þy hafi mótun
áhruga á sjónmálum, hlýtt þy ad væi þeim utan
vælgemsi, get ad visu leidd aðstöðu i sumum
málum, en ekki út þá neinni grundvallar-
skömun, þess væna get þy völd út i öfgunum þessja
væna hl skrifis. Þó völd þy ad segja ad hjartad
er oftast með socialismanum, skynsemin oft
á móti honum. Um þessja borgaralega leiddi eða
kost (borgaralegar dygðisman það væa kallað) get
þy þó sagt, ad þy sjá i hveinni andstöðu
við: triarbrógt mál, og nationalisma. Of það
er jelt, ad ^{þessja} þetta sjá málarskötinnar i okkar þýtt-
sköpunlegi, ja þá er þy andvitað mótstöðumadr þess.
Með mál á, þy vit þann ríkjandi og ríkjandi,
tímabundna mál, sem við erum uppaldur i. —

Þetta sagdi mje ad þann væi þinn ad elsta þy 3 blát-
södur um vitarþyn okkar við kommúnistara i studenta-
fjelaginu, svo þy get þessvæna sparad mje ad segja þy þá henni.
Þy byst, varla vit ad þy lji upp á pallþóðit hjá
þeim þýst um sim, en ekki hanna þy það.
Þy er farnar ad fora özurlega i þessja mál á
mje og jmsum öðrum þy með þessja sínum

og kóngslagangi. Líkur heist út fyrir að þeir
skodi sig sem einhverja andlega yfirsýtt hjör,
sem Lenín's útröldu spámennt, sem enginn
skuli dröfa að anda á, hvað þá heldur
méra. Sjáskaklaða en það starfsmenn hennar
fallandi sildarvinkasölu, sem miðað láta til sín
taka. Það er sjálfstætt eitthvert sálsvart fyrirbrýði,
að gjaldþrota folki fimmist það vora fast í flestan
sjó.

Jeg var um jólin hjá Sýslu móðurbroður minum ^{i Hóskuldum}
og veit hjá öfsum mestan hluta Janúar, en flýtt í
sama herbergit um mánaðarmótin. Jeg ra að
skrifa ritgerð ca. þann 25. þ.m. og bjót út að vörð
innis í borginni nokkra daga til þess að undir-
búa mig undir hana.

Jeg hefði sjáð ghyfningamanninn, en lítið getað
við hann talað. Hann sýndi að gora okkur þann
heitar að vora hjör fyrst um sinn, að þeir er nýr
hefji skilist.

Meistarinn Þorkell ^{Þ.} hjör og í borginni. Skilst nýr að
hann sli á vörð volenteur út konunglega bóka-
safnið fram í April, ef til vill til þess að búa
sig undir bókarvandanum í Reykjavík, þó veit jeg
það ekki með nýnni vissu. Þorkell er góður
maður og skynsamur. Sjá jeg alltaf betur, að
hann hefði átt að hljóta prófessorsembættið

og ekki Áni Pálsson. Er mijs þó vel vit Ána,
því myndlega hefi hann reynt mijs.

Björn Bjarnason bjó hjá í næsta húsi við
mig. Hefir hann verið hjá að mestu leyfi
síðan 1. Desember, til þess að hafa álta
næði til próflesturs. Af prófum þunda
er htið að segja, jg vit ekki hl þess að
næm hafi reynt að taka próf mína nema
Ólafur greyir Halldósson. Hefi jg heyrt að hann
hafi fallið á fyrri hluta, nú í annað sinn,
og muni fara ~~með~~ heim með næsta ferð.

Er það heldur ljákonur útreið, eflis
5½ ára nám. Samt hefi hann lesit
eins og 'ódur maður í a.m.k. 2 síðustu árin.

Jg heyrir sagt að þú muni koma hingað í Marts.
Álatta jg til þess, og vona að þú muni
taka þátt í hinni "borgarabgu" opposition á
móti kommúnistunum.

Jg vona svo að þú, sem þinn er vandi, reynt
mífr betri maður og láti mijs fjóthja heyrna
frá þíri afur.

Óska þíri svo góts og farsals mijsars með
þókk þíri hið lídna.

Með bestu kveðjum
þínn vinur
Jon Blöndal.

I.

Skriða 6. ág. 1932.

Bólþvönsengade 27^{III}, 23. Juli 1932.

Kari vinur!

Þakka þér kærlega bréfið frá 14. þ. m., sem
 ég fékk í Oslo. Þá er maður kominn aftur
 úr þessari Noregsferð og ca. hálfsmánaðar útiivist.
 Mjög fánst fötin að öllu leyti hin ánægjulegasta
 og til andlegrar og líkamlegrar upplýftingar
 og hressingar. Enda þótt þú seir þráttum
 hjá mér til þess þess að öllum málum það
 sem gerdist, þú ef þú man sjátt þess enginn
 dagur á þess að dagstráinn væri breytt eitthvað.
 Við vorum svo heppin að hafa áðalstundun allan
 tíman og ekki þarf þú að lýsa þess þess þess
 dásamlegru náttúruferð, er þess augun þess
 hvarvetna. Væð mér oft hugað þess til Íslands
 og þess í þess. Leiddist oss þess þess frá "o.s.þ."
 Við urðum 5 þess þess eins og þess stótt, þess þess
 í mig 1/2 tíma áður en skipið fór og komst með þess
 urðum með. Þ. F. var mótis sett í hátíðsal þess
 ens af Professor Leip, en Guasti frá Lundi þess
 þess þess gestanna með mig svo urðum
 orðagjálfrí. Síðan var haldinn þess þess allgöðum

ef þy man þjót; flestir fjúlsasararnir voru þjót-
lega máli þarinn; en ekki var fjúlsastuornu meira
spennandi en það, að nokkur Dani á þessum
rót slingsofradu, en brútu þó ekki svo að á þessum.
Kl. 8 var okkur haldin stórkostleg veisla á „Konju“
af Gyldenadal. Konjuinn skendur dæltist út í fjödinu,
er brú þadan og í land. Er dæmulegt úteyri þadan
upp yfir kápan og út yfir fjöðinn. Radur voru
haldnar fyrir Gyldenadal af Svon Holpe, mjög fjúlsin
og skembileg og af dönskum þáttakenda fyrir Norgei,
séríast hún aðallega um heinskreppuna og þjótta
allir að madurinn hlýti að vera þjótadur,
en eftir að hann sýndi á mötinu hafði tekið
þátt í umræðum um norðana og alþjóða-samvinnu
var þjót slejst föstu að hann væri löfþjótadur,
en í raun rjótta var maunrafillinn mjúllinn
að ljúka þjót í dönsku, en var ein að þjótta
gáfur sínar á öðrum svíðum með litlum árangri.
Til þess að þjót fái rjótta hugmynd um þessum
skembilegu veislu, er stóð til ca. 3 um nóttina vil þjót
teyja upp rjótgundir þar er á þjótstólum voru. Á
undan mat gypstör cocktail, svo stóð að Dani straks
urðu kendir, með matnum, kampaun, vandur og
portvin (eða skemur ef þjót ill), með kaffinu cognac eða líkór
eftir þjótta valsi, á eftir whisky, er meira skembileg
sjer sjálfir þjótist þjót þjót að þjót þessum

skilse forekar, þar sem ég geri ráð fyrir að þú
 munir hafa nafnlegt heymyndaflyg til þess
 að setja þig inn í hvernig skemmingin hafi verið.
 Þjá soti hvers manns lá embæk af kvæðum Björnsons
 sem gjöf frá Gyldenadal. - Daginn eftir höfðum við
 af stad upp Guðbrandshölin um 9 leyfis. Gekk
 skur dælitid illa að fá Björn Bj. á fótum, þarad
 hann stóð í þinni meiningu að við værum í
 Helsinki og sjá þú skatt að sofa út. En með þú
 að snúa við rúminu, gáttum við leiðrjett þann
 misdeilingu. - Á Hundorp, lyðháskóla vorum við
 svo um lúst frá 8. - 15. Juli. Var þar þannad á
 okkur hvarjum Björnsonsfyrirlesturum eftir ástrum,
 svo að sömu Björnsonscitöin voru þarín að ganga
 eftur. Þmisklept var þú gert áunnad en að hlusta
 á fyrirlestur M. A. var þarín í 6. - 7. tíma göngubúna
 upp á fjall, þar drukkum við mjólk og súran jóma
 í sklanum, og 2 langa bíltúra. Ánnar þeirra var
 til aðlestad, til þess að sjá Carolínu gömlu, ekkju
 Björnsons. Hún er orðin 97 ára, nærri þú hegnarskus
 en ekki alveg jiftkus. Hebeti viðvörðunum í þinni
 ferð var þarad danskur kvenstident var svo smelklym
 að nota beiskrif til þess að tala mynd af gömlu
 konungi, en þess að biðja um leyfi.

Þá voru þannmáadar. Eitt kvöldid um danskar
 nútímafrimmenti, í tilefni af þú að Svén Stolpe

i vísitali við Tíðens Tegu átti að hafa séft að þar
væri ekki til. Vildu Danir ekki við þess birtuna.
Tók þeir einn þeirra sig til og hjólt fyrirlestur um
þetta efni af líblum egnum. Forum Danirnar þegar
illa út úr umræðunum. Tveir þeirra fóru að rifast
út af þeirri hött Gunnar Gunnarsson og Kampan væri
danskis ræða ekki. Lögum við þá áudvitað kúlast
í frídi um það. Þá voru nokkrar umræður um
norræna- og alþjóðasamvinnum, er þó urðu með
nokkrum öðru móti en menn höfðu hugsað sér. Eigin-
lega átti forstöðumadur mótisins lektor Slag að
hafa frampögu, en mið hittið var á að þetta
var sama laginn og freyri um okkupation Nord-
manna í Grönlandi kom í blöðunum og ein þessur
að Mowinkel var staddur á fundi þessum
lag, átti að halda ræðu um völdit í samkomu
haldin var jafnframt fyrir fólk í sveitinni. Var
hann þeir settur í að halda fyrirlestur um þetta
efni og svörum síðan gefit þessir að komu með
spurningar og athugasemdir. Mowinkel, sem er mjög
höfðinglegur og skömulegur snadur og vel máli farinn,
notaði mest af tímanum til að sjna fram á að
þessi nýja okkupation væri þann gærd af juridiskum
ástodum, og að Grönlandsmálið í heild sinni
væri hreinis smámunir, er ekki meðli ræða senn
meðal þess norra fjöð, sem hefðu svo gott skilyrði

til þess að „okkupera“ hvar hjá þóðum miklu
 meiri vörðmaki en allt Grænland! Hinu áðurnefndi
 Danir komu við þetta taliferi með ýmsar fásulegar
 fyrirspurnir m. a. um myrtoambandit, er hann andsjáan-
 lega hýlt að vori nýjupphafis. Sagdi hann hafa viljast,
 áður en hann lagði af stund; í þessa frí, seya sjá
 sem best um í allt, er snerti samvinnu Norðurlanda-
 þjóðanna og hefði hann þá frítt upp í útanvís-
 vörðmakið dansta og fengið þar alla samvinnu er
 yfirdis hefðu verið milli Norðurlanda, en hann hefði
 eftir langt stundum komist að þeirri niðurstöðu
 að Alokventionin hefði enga þrautbiska þýðingu.
 Auk hans og Mowinkel taladi einangis um nokkur
 kommunisti, formadur Studentersamfundit í Oslo, sem
 þarna var véna stöðu sínnar, mjög skentilýgur og fjöngur
 náungi, sem lét hlutverk hefist þarna á mólinu.
 Hann var formadur skemtingefullsinnar og fífti þar
 starf að flesta leyti þryðilega af hendi.

Í þriðja skiptit voru umræður um samvinnu
 „mótumálsefubecandi“ manna. Var Guðbi frummalandi.
 Var ræða hans átaflegra kjinabý og barnabý, um
 „Udvokning af Tanker og Fólkeri“ o. s. f., sínhvers konar
 útflyt útgáfa af skidentaskandinavisma 19. aldar.
 Væð almennur bláur áður en ræðurni lauk og byrjað
 að klappa. 2 mínúturnir eftir að ræðurnar hafði
 lokið máli sínu. Við landamir vorum þá andvitað

segna að Guði við þetta félífori sem önnur bar
líti Danmerkur og ekki Íslands. Þú sem síðar tóku
hít máls tóku Gusta andspenlega ekki alvarlega, en
við það lepatist hann sun umir og gæði sig eunþá
hlagilegi í sínum svarardum. Afíleitt held þú að
hann hafi ekki verið tekinn alvarlega eftir þetta
hvöld, spjstalega hídlegis⁴ rit hann vóm⁶ súmis³ Daní³nis,
fanst mýs þú heldur ómannlegt þar sem þú þó þáru
ábyrgð á honum sem sínum gulltría. En það hlaut
evo að þú að Gusti raki sig fyrir síðar óþyrnilyga
é. Þú efast þú um að hann hafi læt meitt veru-
lega af þessu. Hann veitist kenna forkódamóssnum
"Nordens" um þá¹ hól²da sínum³ tillojum⁴ hefði⁵ verið
illa helid og ástóðan⁶ atti að vera sú að þú
þar vóm ekki kommas frá þeim stjálsum! Ein
af leidunum til þess að efla þessa stórentasamvinnu
étti að vera að eigna hilt samþyrnilegra hjóbeidatíu,
helst undis sjóón professoranna. Þar bent á að í
Noregi myndi einum professoranna kenna að hýla
og þú naumast teja það sambodis¹ viðþyrn² dírni.
Þyrnilega fanst mýs þetta hálfrýst³ að þetta
"danskshulerandi" fólk, sem er þútt að ala upp
í Gusta elt að þú mikilmenskuþýladi, skyldi reymast
honum svoa þegar í hölmuru kom. Sett að segja
held þú að þú eitthvát¹ bojit² við³ kollinu⁴ á
mannþyrninu. Ný um það.

Það sem áður var haft fyrir um vísit
 vaska í þróunum þandi. Björn og Agnar skemtu
 eitt kvöldið með söng og hljóffonslætti. Það sem
 mestan fjölmöld vakti var þó kappdátur í knattspyrnu
 á milli Dana sunarsonar og allra þeirra þjóðanna
 hinsvegar. Alti þad fjúrnlega að vera í gæmni, en
 þó er jg ekki þá þvi að entur alvaru hafi vísit
 farin að liggja á bak við að lokum. Síðudum við
 með 3-1 og undir Dani þvi hit vísit. Markmaður
 hjá okkur var Björn Bjarnason. Var þad keltid fram um
 leit og tilkúpt var hvegi þku þatt í leiknum að
 markid vori 11 metra á breidd, svo að mögn-
 leiki vori á þvi að boltinn kemist þann hjá þvi.
 Þ efi var Björn kyndur larvídarsuigi og hóf þad
 þvra fyrir honum sem besta markmanni Árdarlands.
 Síðasta kvöldið kom upp sundrunug nokkur meðal
 mauna, sem þó tókst að jafna nokkurum þvum föid-
 samþva efi langar samsvungaklæmni og þvefviðskifti.
 Soo var mál með vexti að skemþinefðin ætlaði
 að sýna reyna, þar sem m. a. var sýnd þvinnó þv okkar
 að Áleslak. Var þad mjög smekklaut og óvít-
 ligandi að þvra að gva gabb að fjólskyldu Björnsson
 við þetta takifari. Efi þvi sem mjög skiltist vora
 þad Dani sem öldur Danið þetta, en formadur neþdar-
 innan, þv jg áður hef þv mívst á ^{semnilyk} þvra þvjer að þvjer
 vori á þatt takifari til þess að hleypa öllu í uppriam

Skriða 17./9. 1932.

1.10. 1932.

Hörsholm, 26. Agust 1932.

Háttvirði prófessor og karri vinur!

Jeg þakka þér karlega 2 brjef, hið síðara dagselt 20 p.m. Jeg óska þér hjartanlega til hamingju með upplefðina og vona að þú vörðir ákagður með stöðuna; jeg efast ekki um að þú sjert kemni vaxinn þó ungar sjert að aratali. Jeg heiti á þig, ef þú skyldi ekkert þá að gera þegar þú er þinn með hagfræðinámist og neydist til þess að þú að lesa lög, að taka á nýr mjútkorn höndum, enda álit þú að það mundi sjerstaklega ákagjur lef þú þig að þá að útskrifa bekkjarbróður þinn.

Jeg hefi vrit þjé i Hörsholm síðan 6 p.m., hefi séð einn sinni komist til þegarins síðan. Þefi nýr orðist óvenju vel ájengt með lestur þennar tíma, se eiginlega alveg þorvða hvað það i rauna og von getur vörð slentileg atvinna. Jeg hef lesit ca 2000 bladsíðu eða 100 bl. á dag þjéni utan slentilista þar af munu þó eigi nema ca 350 bl. vora slyðu-lardómur. Jeg álla nýr að taka „manuduktion“ i

lögfræðingur strax og þú kem til þegar þú
sjá hversu erfitt hún reynist get þú ákveðið hvernig
munu tilfalið að taka próf. Þú er andvitað
ekki skyldugur að sýna 3 mánudagum í prófritgerðina.
Medal þessu bóka er þú hefur lesið hjarna er
„Socialismens Psykologi“ eftir Bendik de Man; rað
þú þess umboðs til þess að lesa hana ef þú getur
þess hana þomist. Enda þó hún er nokkud einhliða
Kritik á Marxismanum hefur þú gnislegt stjórtað
þess njer við að lesa hana. Njer vordur altaf
betur og betur gjört hversu ómögulegt er þess mig að
aðhyllast hugsanagangprojektiðnaðna Marxista, sem
er morkilega fjarrí vorklikanum og óþyr, auk þess
sem þess hafa hanta víxl á gnissem hnglökum
og gera að algildum reglum gnis tímabundin semindli.
þar með vil þú ekki seja að þess mndurkada
geri mig hótí andgðari með mndrandi þróð-
skipulag, en hún geri það hntvogar að vorkun
að þú get ekki hngsáð njer að vora í neinum
íðenskum stjórnmálaflókki, auk þess sem opinbert
þí á Íslandi er svo vorkjóslegt að þar er
varla norri komandi þess almennilegt fólk. —
Þannar dettur njer í hng þegar þú tala um
afstöðu til stjórnmála hvort klunnging og löngun
margra akademikara til þess að hafa logiskan,
vorktiskan vork filosofiskan grundvöll undir

verti farinn til Oslo. Þuk þess hel þy rist
ad "Blapur mundi halda mig alveg bandvitlausan"
ef þy áhiti ad þyis nokkur voru ad þakka.
Reyndar skrifadi þy honum i utur þryx med
þakkefti og vordur þad semiliga ad megja.

"Dæmja mikid hefis vord heldur af kongressum
i sumar badi i Höfn og Lundi. Hefi þar af beiddi
við allt falt þyir af gestum, badi islenkum og
göndum. M. a. var þyir mágur þri Hildur Gunnar
Sihversholpe, prófessor i lagfradi, en var á Sálþadunjamóti.
Band hann okkur i middag i gar á Admiral Gíldes
Gaard. Éo þad mýðr emkennilegum gáfarur madur. Þuk
hafþadinnar gefur hann sig mikid ad muisik, stótar
stundum muisikritik og hefis gefit ut ljóðabók. Hverþy
heldur þu ad sje umhorfs i þeim heilafekki forða
þó hann sje þann ad leggja stund á sálarfradi.

M. a. o. vilta gjöra svo vel og greuslast eftir þyir
embættum kunnugum mörsum hvarþy söngrök
stúdentu munu lida; þad gaf þu komid til snála
ad vinna litthvad ad þenni þyirna ef á þyirfti
ad halda. — Þensi þó. kemur þingad einhver
næstu daga, hlakka þy til ad þeyra skongue
scandaleure" síðustu ára á Íslandi.

Þy vona ad þu þakir ekki emkettistökun
svo samræktusamlega ad þu megis ekki vera
ad skrifa bráðlega. Vertu magþlessadur
þinn einlagur vinur
Jón Þóndal.

Dramatisk Bortførelses- Affære paa Island.

Direktør Benediktsson bringes om Bord paa et Fiskeriskib.

Hævn for den Rolle, han spillede i Sagen om Arbejderførers Skattesvig

Cand. jur., Direktør Sveinn Benediktsson.

Den kendte islandske Arbejderfører Skarphjedinsson forsvandt, som tidligere omtalt fra sit Hjem for en Maanedes Tid siden under mystiske Omstændigheder. Sagen har nu faaet et Efterspil, idet den tidligere Direktør ved Statens Sildeoliefabrik i Sigluffjord, cand. jur. Benediktsson er blevet overfaldet.

Det hed sig, at Aarsagen til, at Skarphjedinsson forsvandt, var, at han af Benediktsson offentligt var beskyldt for Skattesnyden. I en Artikel i „Morgunblad“ hævdede Benediktsson, at Skarphjedinsson burde have betalt 3045 Kr. i Skat, medens han efter sin Selvangivelse kun blev afkrævet 131 Kr.

Han havde altsaa betalt ca. 2900 Kr. for lidt. Denne Artikel blev i Telefonen læst op for Skarphjedinsson, som derefter forlod sit Hjem i Sigluffjord og ikke siden er set.

Arbejderne ved Sildeoliefabrikken beskyldte derefter offentligt Benediktsson for ved Løgn og Bagvaskelse at have forvoldt deres Førers Død, og de krævede ham fjernet som Direktør ved Fabrikken. Benediktsson søgte sin Afsked, og det blev meddelt ham, at der vilde „ske“ ham noget, saafremt han viste sig mere i Sigluffjord.

Averti

FTEN DEN 12. AUGUST 1932

Dramatisk Bortførelses- Affære paa Island.

Direktør Benediktsson bringes
om Bord paa et Fiskeriskib.

Hævn for den Rolle, han
spillede i Sagen om Ar-
bejderførerens Skattesvig

Cand. jur., Direktør Sveinn Benediktsson.

Den kendte islandske Arbejderfører Skarphjedinsson forsvandt, som tidligere omtalt fra sit Hjem for en Maanedes Tid siden under mystiske Omstændigheder. Sagen har nu faaet et Efterspil, idet den tidligere Direktør ved Statens Sildeoliefabrik i Siglufjord, cand. jur. Benediktsson er blevet overfaldet.

Det hed sig, at Aarsagen til, at Skarphjedinsson forsvandt, var, at han af Benediktsson offentligt var beskyldt for Skattesnyderi. I en Artikel i „Morgunbladet“ hævdede Benediktsson, at Skarphjedinsson burde have betalt 3045 Kr. i Skat, medens han efter sin Selvangivelse kun blev afkrævet 131 Kr.

Han havde altsaa betalt ca. 2900 Kr. for lidt. Denne Artikel blev i Telefonen læst op for Skarphjedinsson, som derefter forlod sit Hjem i Siglufjord og ikke siden er set.

Arbejderne ved Sildeoliefabrikken beskyldte derefter offentligt Benediktsson for ved Løgn og Bagvaskelse at have forvoldt deres Førers Død, og de krævede ham fjernet som Direktør ved Fabrikken. Benediktsson søgte sin Afsked, og det blev meddelt ham, at der vilde „ske“ ham noget, saafremt han viste sig mere i Siglufjord.

Fortsettes Side 5.

AERODROMEN

Dramatisk Bortførelses-Affære.

Fortsat fra Forsiden.

Overfaldet i Hjemmet.

Benediktsson, som en Tid var borte fra Byen, kom nu i disse Dage tilbage for at varetage private Forretninger. Han flyttede ind i sin Lejlighed i Siglufjord, og Morgenen efter, at han var kommet, kom det til et dramatisk Optrin. Ved halv seks Tiden vaagnede Benediktsson ved, at en Mængde Mennesker trængte ind i hans Soveværelse. I Spidsen for Sværmen gik et Par af de mest fanatiske Arbejderledere, som i en truende Tone meddelte Benediktsson, at hvis han ikke var ude af Siglufjord inden Kl. 9 samme Aften, vilde han blive ført ud af Byen med Magt. En af Arbejderførerne gav Benediktsson nogle Slag med knyttet Haand, og Forsamlingen forlod herefter hans Hjem.

Bortførelsen.

Benediktsson meldte det skete til Politiet, men mente iøvrigt ikke at burde tage Hensyn til Truslerne. Han blev i sit Hjem, og da Klokken blev 9 Aften, mødte der er Sværm af Mennesker, og Benediktsson fik det Valg enten at gaa frivilligt eller blive ført bort med Magt. Han nægtede at gaa, og Arbejderførerne greb ham derefter og bragte ham om Bord paa et islandsk Fiskeriopsynsfartøj, som laa i Havnen. Skibet afsejlede derefter med Benediktsson om Bord.

Følgerne.

Affæren — som naturligvis vækker den største Opsigt paa Island — er naturligvis ikke endt hermed. De paagældende Arbejderførere kan vente et alvorligt Opgør i Retten, og hele Sagen vil formentlig faa Følger for Forholdet mellem Arbejdsgivere og Arbejdere.

Sönnuga 26. Okt. '32.

Sölleröd Sanatorium, 12. Okt. 1932.

Kari vinur!

Þakka þér ágæt bréf frá 17. Okt. og annað frá 1. þ. m. Það hefir þú best lengur en skyldi að svara þér. Þú komst hingað 15. Sept. eða þú hafum minni, og hefir þú á rúmum síðum. Einnle skemdin í öðru lunganu hafði tekið sig upp lítthvað og áleit Petur Þorgeirsson, að sjátt væri stóks að reyna að híntra felar útbreytla með svölb-
 ríðun „blátri“. Er það sama með þér og Eirli Þalldóttur hefir fengið undanfarið ár. Lídan mín er góð og hefir þú gætt best dælitit í bálum. Vorast þú til þess að gefa sloppið hjóðan eftir, í hesta lagi, mánuð, er það líta heppi-
 lagra þú þú er rándygt. Éu eftir að þú kem hjóðan. Væð þú að ganga til Petrus inn í þannum og láta hann fylla á mig lofti, fyrst um sínu vikulega.

Hér er annar landi á hálum, þann Gudbrandsson er Reykjavík, ekki veit þú hvort þú kannast við hann. Hér er lítthvað talsvert af „bolum“, sjóðna þú sjúklinga-
 fjelaginu og er þú stóks kominn í vírildi við þá með þú að slopa í „tuleprotokoll“ m. a. um þann skort á vörðingunum þú h. h. konunginum, er sjúki
 1) M. a. kröfust þú vöktu í depositum og væð þú að setja fístarjörðina
 að velli!

síj í þessu að þessi sýndu hys ríssoniska lút-
mynd, Set. Jörgensfestin (kólin eftir H. Bergstedt), sem
þóttu hafa verið af censor, á afmáli kóngsa
þú sjáir að þú er alltaf að hlínla mjög flúsi og
flúsi þorzarlegar dygðis.

Med þessum útdráttum er algerlega útlökad
að þú geti tekið próf í vor. Þú skalt einmitt
að fara að byrja á „manudublión“ í tognunum
þegar þú kemst undir manna (p.e. tekna) hendur.
Enda þótt þú mæst sjá ordinn myndugur og þúinn
að fá þannigast (p.e. a.s. hys í Danmörku!) og alltaf
þú að fara að tala þitt í störfum þjóðfélagsins,
get þú vel sett mig við að verða að bida eitthvað
á þessum með þessu, þann að bótvarðis berklarnir
halta að snúða mig.

Ekkert gat þú komist þess við að fara að hitta
„velgæðamann“ minn Ólaf Thors. eins og þú hefur
ráðið mig. En síðji fjallist ekki koma til Miðlands,
verður Miðland að koma til fjallsins. Ólafur
hefur sem sagt undanfarið búið hjá Petri Þorzar.
og sínu dögum kom hann til mín í heimsoðun.
Var hann þinn alútblásti og skemtilagus að tala
við þaf í haldsmanni að vera. Vorum við sjátt komist
úti í Jónas þegar Ólafur uppgötvaði, að hann
átti að vera kominn í miðbygismat þyris hálfri
skundu. M.a. bótvarðum við um Þorzar, sem

lönadi minn "Væðingisblaðið" og las upp kafla
in bræfi þínu um "delinkventina" M. G.

Því miðas man þú ekki vel rötsemda þessu
þína eða skildi vegna þess að þú varst fyrir ein-
hverri þinglun á meðan Þú varst að lesa bræfið,
þú varst sem sagt að þú ástáttir þess að sjá þessu til,
og hafði einhverri svima yfir höfðina eins og oft er þegar
maður fer fyrst á þáttur eflis leju. En þú vort að
seja, að það brýtur algæfuga í þáttur við
minnar löngunir um heildarleit, þegar Magnús
hl. skiffis notar skuldi áttvænna Þehrums eflis
þú sem honum best hentar. Og hvort sem þú
eð sama M. G. fyrir þetta eða ekki, er það
blátt á þessu. Hægt er, að maður, sem lifur undir
þú ekki sjá stóru sök, skuli vera gæddur að löngun-
málaráðgjafa aður en miðlit er úthljáð.

Þú fyrir þú ekki kasta málotad iðaldsflóksins
að hann hafi viljast gera fyrir löngunmálaráðgjafa
þessa sívirdinga, manni sem iðaldit í áratök
hefi eitt öllu sínu þúðri til þess að sívirda á
allar hundir og í ráðgjafa hans nitt fyrir allar
hans gæddi smáar og stórar, hvort sem þú
heltur um gæddingar eða ekki. Þú þess hefi
M. G. ekki þá þótt að ekki vori hægt
að ganga fram hjá honum þess vegna.
Þú er ekki nægilegt að seja að þetta

sjáu pólitískar óþóknir, þeir sem fyrir þeim
senda, send- að hafa svo breiðan skjöld
að þeir geti stadið þar.

Með ummælum mínum í síðasta bréfi, um
opinbrot lífi á Íslandi, og þú gæfir allhugað
vit í þessu bréfi þínu, átti þú mig að hafa
veri á at senda þá samdæmna spillingunni, ef
maður hefi sjá út í forðis, eins og ef
til vill er hegt að sjá þann til.

Þú og að hugsa þú að senda þess
útklippur úr dönskum studentablaði svo þú
sjáir það þá, er þú hefi gefit mig í Norgsforðinni.
Þú heft mig eitthvað minnst á vöðva við þig
áður. Þeir þjá manninn stöf, eftir þú sem
félagi hans sagði mig, öll af þú að þú nefndi
Forsyngja "Nation". Þú myndist til þess að taka
vin okkar "Fransóvarmanni K. Berlin mig til
aðstodas. Reimar hefi þú sjá orðitá. notað um
Forsyngja undanfarna daga í dönskum blöðum.
Þú sendi fyrir löngu svar, sem ritstjóri Akademikerens
hefti lofað að taka í næsta blaði en sveikt þú
með þessu ritkæmi að hún hefti verið nokkum
línum of löng. Hefti mig þó verið í lofa lagið
að sýta hana, ef hann hefti sagt mig frá þú.
Eftir allmikil stapp lofaði hann þó að taka
hana í næsta blaði, sem á að koma út í dag.

III
Þrodi þu þúinn að þá það annað kvöld
lat þu það fylgja með brjefinu. Mið
þaði vart um, ef þú vildir lata Björn
Bjarnason sjá bláðin, ^(með mynd) honum hefi þu sent
grain Mbecks um miðid. Grain munu skrifast
í hálfgjörðu flærstri, vegna þess að ritstjórnarmann
skrifast mið brjef, og þu fjllk um kvöldid
þ. 20. f. m., þar sem hann sagði að gráinn
yrði í síðasta lagi að stóra kornin sjes í hendur
þ. 21. da daginn eftir. Var það ríku áður en bláðid
dtti að koma út.

Þá lat þu stadar rannid að sínni,
vona að þú láti mig heyrast brúðlega frá
þess aflu.

Með besta kveðinu

frá þínum áhrifum míni

Jóni Blöndal.

P.S. þú getur þrost um sínn skrifast mið
þess eða eftir Colbjörnsensg. 27th.

13. Okt. Bláðid hefi þu einn ekki þengid. Lunds þess
það sínni. Sami.

Skjala 4. des. '32.

Sölleröd Sanatorium 29. Nov. 1932.

Kosi innur!

Jeg vort að kenna þig að fyrirgefa hvað lengist hefi að svara bröf þínu frá 26. Okt. Orsökinn er sú að ég hefi verið hálf skjótt undanfarið og virkilega þessu þessu lítil. Jeg var nefnilega svo óþessu að fá brjóstþinnuþögn þessu þessu mánuði, alls daga, hafði lengi verið yfir 39° hita og lítið heldur illa. Undanfarið hefir hitama smá saman þessu svo þetta þessu vandi að lagast, en andritad lengis þessu döl mína þessu.

Þar sem svo langt er síðan þess hefi skrifað þessu þessu mánuði þessu, er þessu minnst á í bröf þínu naumast aktuel lengur. Hefir þessu þessu virkilega minnst á þessu með þessu orðum. Viðsitgjandi þessu minni ið þessu við þessu þessu að þessu var sjúkur þessu mestu dónaskapur og hlutdögn af ritgjörnum. Jeg hafði gefit um að leiksmíði þessu hefir fjallað um þessu þessu þessu þessu að þessu þessu og að þessu þessu að þessu þessu þessu þessu á sjónarsvæðinu til þess að

gera hana hlægilega. Þessu höfðu þeir slept, en
hinsvegjar var endilega á greininni (um Töndungshatid)
tekið út ív sambandi úr þeim hluta greinunnar,
er jég hafði sagt ritstjórnunni að mátti sleppi,
af því því eigi nojilegt. Já hefi ritstjórnunni ekki tekið
grein frá formanni norðri nefndunnar, si Alþing
ísraa til. Norðmanninn telur þar skýrt fram að
nefndin sém ekki hafi á engan hátt gefið Alþing
neina afsökun eða látið í ljósi vanþóknun á völdu minni.
Um einstaka meðlimi getur hann andrútað ekkert sagt.
Það er norri þri þ. e. þ. d. úr disk að þara að
minnast á þv. dómsmálaráðherra M. Guðm. Jég
hefi ekki sjáð íslensk blöð nokkud lengi svo jég hef bara
spáð um úrslitin í dönskum blöðum. Jég hafði haldið
fram 2 atriðum: Að það hafi verið skátt að gera
M. G. að ráðherra og, að nokkun hans á skyld-
merum Behrens væri að minna álitu midu heidarly.
Þá hvomgu vil jég vitja. Að málið ekki var
svo einfalt eða upplagt, að menn ljúfsam getu
vrit samfordis um sakleysi M. G. virdist mjú
andsatt. Þessvegna var sjálf sagt að bíða með
að gera M. G. að ráðherra þar til dömas væri
fallinn í málinu. Grein M. G. sýna, sem þær
finst selja málið sjett fram í aðalatriðum, enda
þótt M. G. gangi fram hjá ljúsum atriðum, eins
og hann ekki hefði sem besta samrúku,
Að svo vart ekki stefadi andrútað af pólitisku
ofstaki íhaldsmanna.

synir og glögt hversu óheppilegt er að hafa
saksömnun sem ráðherra. M. G. segir sem sjá
að ef Hermann kemur sig á líti þann þá
pólitískan dóm, er hann ekki munu hlýta.
Mjög fínt þetta algerlega ósamileg aðdróttun að
undirmanni sínum og jafnframt full ástada fyrir
Hermann að taka það sem höfun frá M. G.

Það vitáttur síðara áfridinu geri þú við
fyrir að við höfum gagnstættar skodanir á hlut-
varki málaflutningsmanna og löfþingra yfirlit.
Eo min skotun sjálfsagt minna vísindaleg, enda
þó þú viti að ýmsir löfþingrar aðhyllist hana.
Þú álit sem ég ekki, að það geti á nokkvan
þátt verið hlutverk málaflutningsmanna að forða
sakamönnum frá rjettmátri hegningu, enda þótt
vitanlegt sjá að talverdur hluti af teigum
stjettarinnar stafi þá svoléidis starfsemi. Hinsvegar
átti hlutverk löfþingra í heild sinni að vera
það að hves einstaklingur nái sínum löfþingra
rjetti og ekki meir. - Þessi Behrens virdist
auk þess hafa verið þannig náungi að rjettast
hefði verið fyrir M. G. að rísa honum á stéinun
sem sínu rjetta samastad. - Nú, en hastarjettur
sykna sjálfsagt M. G. með aðstod Skarp-
hjedins Njálssonar og annarra guthroddra
ráðgjafa hr. hastarjettadómara Páls Óinarseonar.

Um mál: Þín um Jónas Þ. sý þú ekki annað
en að sýn þyllibegri réttmat og óþjákvamilegt
annarsveit þá hann heldi N. S. félagskap á iðsigandi stað
Um hinn nýja dómsmálaráðherra skal þú þátt mæla,
en hann virðist valinn frá sama sjónarmiði og
hinn fyrri, að geoa J. J. sem mesta sviðingun og
iðvega honum sem efni í „agitationna“. Hins vegar
andstíð sigur þú Fransíku að skaldid skul-
borða ofan í sig allar skamsnisnar út af
slögfróðum dómsmálaráðherra.

Þú sá í Mozga þú nokkum hlöndu um Rút
vín okkar, sem þar vott um fádóma ballustap
V. St. Hann, sem sjálfur drekkur svo hann vörður
sjón til mintunar, að þú ekki að hlampa með þú
í bláðöngund sína þó þrákinn unglings atvæði
hann eitthvæð. Andstíð átti ofólm að vesa útgáfu
frá þeim manni, ve allis íhaldsmann virðast skap-
á heilum um eins og dænlum segir. Nú mun sam-
leitunin sá að Rútur mun sýna námsleysisina
þúlt svo mikið íhaldinu að þakka og megi
þeirri í bygjun þátt hinar mestu föllatru á þafi-
leikum hans og sannast að segja virðist nýja
Rútur þátt brest mikið til batnadar síðan
hann fór utan, nema ef vora kann hvad
vinkneypt snortir og þú mun þar ekki stór-
feld blygting.

Þó setti hin fróambega grein Mozza um frönstu
stjórnarbyltinguna og 5 ára ákallun Rússa, er þá munu
spá hafa, öll ormt í „Mozgunbladsvitlesun“ og fá þessi.
Er mahablaust að svoköddu skuli sjást á meðal síðara
spjóða.

Hjón eru nýafstaddir kosningar, eins og þú munu sjá
hafa í blöðum. Merkilegast við þar finnst mjög vöxtur
social-demokrata, er við þessar kosningar þessu einu
næmi þú hins mörg atkvæði og hagnir og vinstri til samans.
Þá hefur fróminduskerðarpólitik vinstrianna, dikterud
af L.S., heitt allmorgu kjósendur yfir til hagnanna og
auk þess eru vinstrianna barfandi orðin hálfgerður
L.S.-flokkur, þar sem margi af L.S. kandidötum
flokksins hafa þengid svo mörg persónuleg atkvæði
að hinir gömlu þingmenn flokksins hafa fallid
og sjáðaklega þeir frjálslyndari. Sjástaka atkygli
vakti það að Holslein greip var kosinn sem
vinstri-L.S.-maður í Sudurjótlandi. Stjórnin fíkk
ca 130.000 atkvæða meirihluta þann yfir hina lígin-
legu opposition og ca. 70.000 yfir alla aðra flokka.
Rettstátspartíet vann ca. 10.000 atkvæði, sennilega
mest þá radiköllum. Kommúnistar eru andrútt
mjög glædi yfir sínum kosningarsigr, hefur þeir
þengid ca. 13 atkvæðum minna hefur þeir ekkert
þingsati hlöid. Þingmenn þessa vanda Munch-
Petersen og Axel Larsen ritstjórnir „Arbejdsbladet“.

S: Kaupmannahöfn

Þá man gefi litlu við að betna, vona
að gld geti skrifað þess betna brjef nast
og að þu láttis fljótlegra frá þess heyrna.

Þú að heilsa gímsu almennilegu fólki.

Vestr svo morgblessaður og hafdu
það sem best.

Þinn einlegur vinur

Jón Petursson.

Sólleróð Sanatorium, 13-3-33.

Kosi vinur!

Þakka þú 2 brjef þá 24. og 26. f.m. og umstang það,
er þú hafðir minn skona í stjórnsráðinu Um ósanganum
veit ég einu eigi; hefir bedist Petur að spyrjast þú um
það hjá sendiberra, en ekki fjótt þá höfum einu þá.
Þú hefir um í rúminu og get ekki annað, en hefir minn
hinnar góð og skapit.

Þú get veit þú að mesta samnála hvað ríðitur
ummalum þinum um íslenska blaðamennsku, en þú svo
sér að stöðin sjeu ekki versti bletturinn á henni, þínt
nija þau óvegandi og álit að þau dragi mangan d. l. k.
á eftir sjeu. Það hefir ekki til láta síðara manna er
þú veitast ^{í myndlegu} vist sem þú er þú á sama máli eða
eigi, að auka hvern annan slámannyrðum, tala um
gáfraskot mótstöðumanna, illmennsku hans o. þ. v. l. og
þú þá sjeu sjeu hvers vegna leggja sjeu midsur almenna
kúttisi og mannasíði er meira veitast vist á prenti. Höf-
semis í orðum tilheyrir þú þíni almennu síðfögun, er
ríkja skyldi á málal vel upp-aldum og málaldrá
manna og það hefir ekki vott um að Íslendingar standi:

síðlega framfarlega í þessum efnum, er götustöðsvenjur
fá svo óhindraða útrás jafn skjótt og menn skinga
nidru pennu. Er í raun og vörn meðilegt að „síðbotta-
máduinn“ K. A. skyldi ekki hanna enga í þetta augljósa
barbari og var þú ekki von á miklum órangri af
vitaleitni hans, & hann gekk sjálfur framfarlega í
flokki í ruddaskapnum Hinsvegar skal fúslega játað
að vit værum þú líkölulega all staddur, ef aðeins mikla-
skapurinn, og ekki einnig ljigin, blettingarnar og, ^{og samþykkingin} samþykkingin,
saki vit hárbort íslenskra blaðamennsku. Þú vil til dæmis
minnast á ritstjórnargrein í Vísu um Staunng og Jón Baldvínsson,
að þú leyfist þú svo ómáttald þessara greinar

1. þú var heldur fram að danska bandar myndu létit grótt á gengisbakkunum
vegna þess að kaup landbúnaðarvaxamanna myndu létit latta vit hana
þetta & svo óvænlegt aðeins að þú hefð ekki einu sinni sést minnst á það í
nokkru höfðu bladi í þessu sambandi, enda hefð kaup landbúnaðar-
vaxamanna verið pint svo nidur að þú væst hin eiginlega áreyntjett
í Danmörku. Þú danska bandar sjeu skuldugir eða fái ca. 160 mil. Kr.
meira um ást þú afurðis sínar, & ekki aðeins þú að nefna!

2. Vísu sést það ósamrindi hjá f.B. að bróan lafi aðeins lattað um
15% vit samkomulagist en giskas á að það væri nær 10%. Þú elli
að ganga ís slugga um þetta, þegar Vísu spazlega (ef þú man ytt)
þú gengi ekkendrar myndar.

3. Vísu sést að seunilega ljúgi f.B. þú einnig að samþykkingin ^{m.a.} hafi gengit út á
mest tókostlegar opinberar framkvæmdir. Þú hafi þetta stadið í fjöttrun
& íslensku blöðin höfðu þúst nokkruum dögum aður. — Þessi
Ást þess von nokkallan mjög lítill hluti framleiðslukostnaðar þánda.

þann er þú ísl. sjálfmálalæddur, og þú oftast hefur haft
samfélagsátt viðhætt ~~bláðum~~ og talandi vottur um
spillinguna, sjerstaðlega vegna þess hve óskammferlinn
er mörgur. Ásdelt myndi að fimmblitstóð þann hjá
hinum blóðnum. — Annars þótti mig venst um
ummal þú um bládagslina "högfræðing", vegna þess
að þann sannfordu mig ein betur um samvirkun þína. —

Mig skipt að þú vilji telja almennu skynsemi og hæg-
fræði hvort ólíkt. Í þessu tilfelli er þú engin ástæða til ehts.
Eins og algæða fjáfræðis maður veit það að sólin munni
koma upp á morgun eins og í dag, þannig geta menn með
regnsku sínni komist að ríttum. midsjóðum þótt forsend-
unnar sjú skakkar. Skilt er meira að segja tilbúna algerf.
Já vildi þú einungis benda á að röðandi Ö. Th. væri byggðar
á röngum grundvelli, en ekki svo að slípa að þú væri samvirk
Ö. Th. um að gefa þú blautfiskinn frjálan til útflutnings. Af
blautfiskinum væri frjálst að leiddi af þú, að ísl. útflutningur
rjeda yfir minni hluta af framboði á þvafiski og gætu
þess vegna haft minni áhrif á vörð, en það er allt
annad en að segja, að vörð blautfisksins sje grund-
völlurinn undir vörð þvafisksins, þú það er að hafa þausa-
virk á hlutnum, og það hefur "almennu skynsemi" Ö. Th.
átt að geta sagt honum áu hjálpar hægfræðinnar. —

Já er á þú að mig varhugavert sje fyrir okkur að
fella þönnuna eins og saki standa, sjerstaðlega vegna skuld-
anna? Annad mál er ef Englenlingar tákmarka mig og
!Hóad skuldun þessanna vidvikur held þú að sje miklu betra að hella þar
bænt með ljóm heldur en skænt með vörðskakun.

innflutning af ísl. afurðum og brjálðisþjórn Hitlers
og Hugenbergs lokar algjörlega þýðum markaði, sjáðak-
lega þar sem norðri samningurinn talmáttar niður
innflutning til Norgs. Eftir þis sem dönsk blót herma hafa
Nordmenn min þannlykt vaxlunar-samningum og veður hann
almennu áreigi á sundal norðri útgerðarmanna, þar sem
þis sigi að fá aðgang að ýmsum höfum. Væri ekki
hugþendst að hegt væri að ná betri kjörum af hvern
niður þjórn Howinkels, ef samningurinn grófi fellur í þinginu?
Sennilega kemi þó aldrei til mála að gerðir O. Th. og J. A. yrðu
lötvar sata slítri meðferð.

Jeg álit, að menn vóði að vera niður velviljandi M. G. til
þess að finnaast hann hafna smítt sig vel út úr "Ryðja-
hlidarmálinu, enda ekki andgert eins og í pottinu var búid.
Jeg er í trauninni undsandi yfi þis að íhaldsmenn skuli
vilja ganga að kjörðamafrumvoopi hegeis, þar sem það
er þannig í gærð gert að Framsólu, með lítt eða ekki
aukna atkvöðamagnni, hefji möguleita til þess að fá helming,
eða jafnvel meiri hluta þingmanna og auk þess væri varropling
landsþjóris eða hin sjáðakata skipun efi deildar, farinn. Sennilega
reikna íhaldsmenn að þetta sji ^{þingi} megrstöðsinn stundur og má
það rítt væri, en skipulagitt er ofullkomitt í gjálpa gjer og
þis óvitt að það sji til frambríðar. Þis kemur fram ein
aðalgallinn í löggjafarstarfsemiinni í þingráðstöðum,
að hin er minnst rítt þarfi líðandi stundar, en gjaldan
hugsað langt framefli, að nokku má andvitað

afkaka þetta með þri lússum allt ni á tímum
breyttist óþfluga og þessvegna erft að leggja plön
þyri þannháðina.

Nýlega hafði danska útrápið Íslandskoöll; voru m. a.
leitin vask eftir tónskáldit, sem Jónasi Jónssyni og Kristján
Albertsson ekki gat komið saman um hvoft helja
bæri til listanna. Jég vord að segja þyri mitt leyti
og þyri utan alla pólitík (vonandi), sjersstaklega þar sem
hys líningur um þannla minn að raddi þó tek jég þann slýnum
ordum að jég s ekki í dtt við nafna minn í Blóradal!),
að mijs leit þeinlinis illa á meðan á tónverkum J. L. stóð
og óslóði að þau mattu þá sem skjótastan enda.
Hegst hef jég að Einars Sigfúss hafi sent útrápinu mót-
mali gegn þri að þúlkun vori útrápad sem íslenski músík
J. L. mun hafa ~~vord~~ komið hys í veltu og þá sennilega undirskínt
þetta. Hvarig gegjádíst þyri fedivort sem hann slóði
þyri?

4 morgun talas Ssonis í studentafjelögum um Karl Marx,
s þar fyrsti fundur Toofa.

Jég man svo ekki meira í bili og bit þyri þri
vel að lifa

þinn eind. vinur Jón Blóradal.

vegna vordur ad selja á milli þeirra,
en ekki alla þjer ad selja hvortveggja i öndvegid.
Velji maður fellsid, vordur það jafnsamt ad
vora hjóst, ad það getur ekki vrid vrid fyrir
alla meðlimi þjóðfélagsins. Jöfnuðursinn hlýtur
oz ad hafa sínar takmarkanir, en mið vridist
sem þar sjáa lígi foekar söt sína ad rekja
til mannes edis eda mismunandi líjuleika
manna, þar sem fellsid mismunandi foelsi
spretti foekar af þjóðfélagsstípu laginu. —
Jeg hefði viljad gera nokkvar smáathuga-
sendis vid boðef þitt.

1. Var rjett ad gera M.G. ad ríðhera. Vid virdumst
vera sammála ad svo miklu leyti a.m.k., ad
rangt hafi vrid ad gera M.G. ad ríðhera svo framfar-
lega sem málshöfundurinn hafi ekki vrid ástodulaus,
en hinsvegar álitur þá ad þingmenn Sj-manna hafi
haft rjett til ad álitu ad svo vridi. Jeg vil efast um
ad þjá þeim hafi ráðit röley yfirvagan byggd á þess-
um grundvelli. Til skýringar eftirfarandi dæmi:
Fyr. dómssm. r. h. Ólafur Thors bjó hjá Dr. Petri Þorassoni
um það leyti og jeg fíkk upp Verkalyðsbladið og
aðrar upplýsingar um málið. Áttum vid Petrus tal
um það, en hann hafði þá ekkert um það leyti.
Skýrdi jeg þonum frá málavörslum sínu og jeg
þá best vissi. Dáinn eftir reynt Petrus hafa fengid

semi þessum aðri, svo i' slíkum málum.
 (Þetta minnis mig á það sem F. C. Christensen
 á að hafa sagt einn sinn: Þjóði einhver þjer kú
 til söln i nafni guds almáttigs eða föðurlandsins,
 gétuðu reitt þig á að hún hefist ekki nema
 3 spena.") En spálsagt er P. E. alveg þona fide i'
 sinni bláðarvitlesu og þessvegna þri' hatulegri.
 5. Dómsmálaráðherraáttid. Eiginlega átti það að vera
 i' gamla sagt að Th. dómsmálaráðherra væru valdið
 með tilliti til þess að gera J. J. háðung, en hins
 vegar var það alvara að valdið gefi honum
 tilvalið ^{adli} vagitationmál, átti þj. þar við þlaf Th.
 sem yfismaun landhelgisgæslunnar, vissi ekki
 að hann hefði látið taka þana undan. Þj. skal
 jata að frá sjónarmiði þaldsmanna má
 sjettlata ráðherraðóm Th. sem bráðabirgðaráðstöfun,
 -aftur yður þer að kvefjast að samþykkingu,
 er þer þer þer þer, vori þess vegna skipuð,
 -hvort sem þer eða þess sölu þer til lögritid. þ.
 Hin aðri þer þer þer þer að litlu vort
 er Th. gefur þess vegna línkaþer til að
 þjer þer þer, mest þer þer þer línkaþer
 á landþer þer þer! Ad öllu aþgeru þer þer
 þer þer þer þer aþgeru ad þer H. T. aþgeru
 á þer, hann er vort þer þer og þer
 vort þer þer þer vort þer óaþgeru
 þer þer þer.

Jeg er siginlega forida á þú sem þú sefir mig um
"krissein minni J. Sveinsson, jeg hefi áhlið hann hálf-
gendan meinleysisand og hefi ekki ábeint" triad
homon til slits. Þykir mig seunilegt að á bak við
hann hafi stadd honum veri menn. -

J ges heimsothi mig Sj. Sigurdsson lokni. Er hann
á fórun til Berlina til framhaldsmentunar, eflis að
hafa með sinum venjulega dugnadi lekid danskt
laknapróf. Síli Kalldón hefir og komid hys um jólin,
hefir hann lokid skriflega prófum og hatur frelac
val af þú hvernig gengid hafi. Ekki hefir hann
eun, loqt þjóðfélagsvindin á hilduna. Þris
eun rist ekki í prófum, nema hvað jak. Ben. hefir
lokid prófi í "pedagogikun". Jakob hefir rist
nóg að gera og þú seunilegt að haundeytize upp.
Þú hefir seunilega heyrst að hann og Ragna hafa
slitit trúlofuninni, í mesta broðerni þó.

Þú hefir sjálfsoqt heyrst talad um eða lesid
luna maglofuda grein Björns fyrrum Levis í
Eimveldinu. Ekki finst mig jeg geta lekid undir
lofid, en vona samt að þú áhlið ekki afstöðu min
sprottna að kollegaöfund. Þú skyldu hla íberstis
hagspekingar ~~fræga~~ vera á eit sáttis en annara
landa. Jeg las mi grunna mjög fljótlega, v. t. gna
þess að jeg þuski að slila heflun, en vil samt
gera nokkra almennar athugasemdir um það, e. j. m. v.
eflis

Fjóst og fælnest fæst nýja greinin öskipuley og
 gæntuley og vidda öljóst komist að orði, en það
 stafar sjálfsgætt að nokkum af þrið ad hún er
 skrifad á máli, sem er gjössamlega öppjálfad í
 þessa átt og hvern sneypir sem mest hjá iðlendum
 vordum. En megingallinn finst nýja vera þar gænt-
 vallahskodanir, er hvern og aðrir líkaleg hægðadringar
 (t. d. Cassel ad mörgu leyfi) byggja niðurstöður sínar á.
 Skel þu reyna að stjórna við hvern þu á. (Stærar byggja
 mörgu gællanir máske í þrið ad greinin er alþof populært
 skrifad, lögmál hægðadringar eru þrið ad hún einföld ad
 slept þu hvern ótal skilgreinum fyrir þeim og takmörk-
 unum þinna).

A. B. B. talar mikið um hvern líflif lögmál "virdskift-
 ánnu, ^{húð}edlilega vordlag" (o. s. f.), er skapast af övirdanum
 framkodi og eftirspurni; er að sjá eins og þessi líflif
 lögmál vorki af sjálfu sjá, en það er einmitt ein af
 hinum stórum skissum líflif hægðadringu ad hvern hálfr
 til ad gleyva hinum sociölu dýrum, mönnum.
 Framkodi og eftirspurn skapast fyrir tilvorkan og
 samvorkan manna. Húðedlilega vordlag", er
 A. Smith og eftirspurn nefndu svo, var talvert edli-
 legra á þinna tímum. Þá voru ekki vorkan samþök
 á medal framleidanda og þrið störf framleidenda,
 sama gildi neyðenda og vorkanum, monopol og
 hringar þeltust varla eða hlutafjélagssýnikomulög.
 Þriðin þatt þrið midaan ofan í skölpötu, en ekki neuni þu
 ad skrif hvern upp af þu.

Móas þeir, & mercantilismum hefur hlatið um
 löndin von ódum að hrynja og liberalis hagfróðingar
 vondu, að vskastifting landanna mundi verða
 þannig að hvert land framleiddi þar vörur,
 & þeim best hentadi þ.e. að notaði yrdn í fram-
 leidslunni ~~þeir~~ títtölulega ódjúrustu framleids-
 faktorar hvers lands. Vskastifting þjóðanna átti með
 ö.ö. að byggjast á sama grundvelli og einstaklinganna.
 Í stutta máli fjáls samlepi á öllum svíðum og
 fjáls verlan. Það vordlag, & myndadist undir þessum
 skilyrdum nefndu þeir edilegt vordlag. Yrdn ein-
 hvernjar inflan. t.d. ef eflisþun þu glist vnderskodu
 da í einhverri atvinnugrein myndu og góðanæðskitun
 þar verða meiri en annarstadar myndu framleidslu-
 faktorarnir strýma þangad og auká útkodit
 þar til hit edlilega vordlag kómist á aftur. Það
 þarf ekki að taka fram að þessi "mobilitet"
 framleidsfaktoranna & niðj þarri samleitanun.
 Ni vitum við hversu lít þessi lýsing á við þessandi
 þjóðskipulag. Áðurnefndar organisations og institutíonir
 hafa ~~þess~~ þess með þróun þjóðskipulagsins og hafa
 vitanlega áhrif á framkört og eflisþun framleidskrafta
 og neyðvora. Hagfróðin vordur þi nú að finna lögmálin
 þeir samvokan þessara þjóðjelaðsáfla og þeirri vrd-
 myndun & þau leida af sjer. Er síðan en svo að
 sú vrdmyndun sjl engum lögam hót og myndist af hand-

höfi. Hji er þri ad tala um ný vískaflalögmál og ekki þouflun á hinum eldri lögmálum vískaflanna. Lögmál vískaflanna eru einmitt þreytingum um undirorpin, þreyfast með organisationum þjóðfélagsins hlutverk hegfóðingins ^{á ad sláa} ~~þess~~ samband vískaflalsins á hvarjum tíma og hann hefi auðvitað leyfi til ad taka politiska afstöðu, benda á nýtt þjóðskipulag, en honum verður þá ad vera gjást ad hann er ad þó og ekki ad tilka hin sigilla náttúralögmál. Og lítið má hann skilja í þróunarsögu þjóðfélagsins, ef hann heldur ad hægt ad þreyta þi ~~þjóðfélags~~ þjóðfélagsþingmyndum liberalismans. É þám orðum sagt fyrst nýja kóvalla B.B. vera ad hann í alþugunum sínum ekki gengur út frá þri organuáda þjóðfélagi, er við lifum í, heldur alt öðru skipulagi, es fæker lítið hefi með vískaflannum síð qm.

2. B.B. talar mikið um offramleiðslu, en þess þó ad skýra hvað í hugtakinu liggur. Ef við hefissum offramleiðslu sem það ástand alvinnuástandsins, ad framleiðendur ekki geta selt áfandi sínar vör kærnaðaverði og láta þri vörbirgðir sínar aukast óþólega, er þri sponarmíði línna einstökur framleiðendur ekki önnur við þriis heudi en ad regna ad láka framleiðslukostnaðing. Hann getur við quint í vískaflannum og rentu. Þynnteki er ekki talit þri signema það geti auk vískaflanna svarad hæfilegni rentu af þri þri magni er lagt hefi við til og landit er í þriðja línna. Hjer er þó ónátvamt regna þess ad járdrentan svoalt sjá hefi sjáttu, en ekki þri lína líntöku alvinnuástandur.

væður að greina skarpt á milli þveggja hlygbaka,
privatkapitals, yfirlindi til orða af vinnu annars, hys
~~slæggum við á þessum hátt það er~~, hvort sem það er mynduð
með vinnu eða kapitalization af gróðamöguleikum
eða á uppgruna sinn í hefnadar skattum ^(e. s. f.) og realkapitali,
hinna raunverulega vörðmáta, og menningu þessa skapað.
Hjé ^{þess} ~~þess~~ hefstingun venjulega engan greinatumum,
þ. l. a. s. þess telja hið fyrsta línsbana á síðara
og þau þri jafnstör. En fjöri er þri að soo sje ^{þess} ~~þess~~
þveggja fyrirkomulagid hefi að miklu leyti slíkt sam-
hengid á milli þessa þveggja kapitaltyunda. Síðan þri
slíkt hefi privatkapitalid aukist gífulega miklu
meir en realkapitalid. Hið raunverulega vörðmáti
þess síðarhefnuð stendur þri í mesta máta í
ösamræmi við þess kröfur sem á þri hvilla.
þegar talid er um rentuna sem kostnadarlid
í framleiðslunni verður þri að þessa hið
framansagda í þessa. Þveggja geta haft fallett
kapital, sem köpst rentuna, ef þveggja á
að geta komid sje þá línsbana sje þriarmidi,
eigandi er meira að sjeja ofkast samnings-
bundnum að svara ákvæðinu net rentu.
Rentukostnadin gati maður þessa sje lakkadan
með afstiftum ríkisvaldsins. En þveggja er
norr þri óþveggja órdugleikan, sem að
nokku þveggja í vordveggja fyrirkomulaginu. Bankar
þveggja mynduðum

og sparikassar liggja nefnilega með óþrygni af
 vörðgjöfum, bæði sem einn og sem byggjunga fyrir lönum.
 Væri rentan ^{því} lokað, ^{og myndi} mundi gengi þeim lokað
 sem svarði hinna kapitaliseraða rentu og flest ^{af þeim}
 bankar og sjóspakalega sparikassar verða insolvent. ^{noti}
 Tilraunirnar til að leska framleiðslukostnaðinn
 eru þó góðar þar sem gæðurnar eru lagðar, þar sem
 minnst er mótstöðan þ.e. vorkalaunin. Hjes talat B. B. um
 æðlileg vorkalaun, og samtaka vorkaunna hindri. Á hvern semis-
 lega við svo lígt kaup að þú séu næst allis vorkaunum
 hafi atvinnu. Ragnslan sýnir að en vorkaunna samantaka
 mundi það kaup vera aðeins lífsvörðvori (vindis kapitalistiska
 skipulagi). Góðinn sem þannig myndadist hjá atvinnurekend-
 um ~~er~~ öllu ~~alt~~ heldur góðanöguleitarnis myndu kapital-
 izmast þ.e. verða að privatkapitali, ~~það~~ rjelli til samnings-
 bandnað rentu. Vorkaunna samantökin verða þú sífellt að
 þjást um sína hlutdeild í þjóðarframleiðslu og
 hattan og fólkar þú að þau sjenu of veik. Samkeppni
 landanna gengi nauðsynlegt að eitt land hafi
 ekki of há vorkalaun, til þess að geta ekki
 stadið samkeppnina á heimsmarkaðinum, segi
 manni. Hji er einmitt ósöf. Vegna þess hversu
 rentukostnaðurinn er óþífanlegur vegna sambands
 hans við privatkapitalist og þar með kreditkofi
 banka og sparikassa, verða löndin að keppa hvort
 vit auðnað með þú að leska launin og um

stob. tollapólitikinn.

það að lækka launin. Við mótstöðu iðkanna
hrynja andritið ymsar pappirsboogi privatkapitalsins
og þreppan leyrist ekki að fullu fyrir en það er
komit i samræmi við realkapitalið, annaðhvort við
að privatkapitalið smásaman hrynur saman, eða
við það að launin lækka nægilega til þess að
takaast megi að skapa vörðmoti á bak við pappir-
rjettindin. Lerdin til hins þonefnda s. m. a. inflation
og fyrsta sprið til kemar var að upphæfa gullinn-
lausnina, en bankapólitik bankanna innanlands
og höft á fjálskem peningavirkiskiptum landanna hafa
með öllu hindrað inflation.

3. Þá virtist mjú B. B. halda þann að sin aukna
rjettindum eða rationaliseringin ætti folkaröðla
sök á atvinnuleysisinu. Jæ er á alt annari skodun,
en jg lýk aldrei þessu brjefi ef jg held some
áfram. Rötsemdafarsla hans er aðens rjett
"in the long run". "But in the long run we are
all dead" og er það lítil huggun. En það sem
hefur einkent rationaliseringuna undanföruin
s. er það að braytingarnar komu stögi stögi,
öldurnar hafa ekki lagt sig eftir storminum þegar
nýtt övðin kemur og þær síðlur ósjó.

Þá hatti jg þessum hugleiðingum og þið þig að minnast þess
við lestun þína, að þar eru ekki ^{stóru} þús tinnuiddin. - Ef þú
vilt lesa góða skembók skaltu lesa "Jeeves stories" eftir
Wodehouse, þar eru m. a. til "omnibus" útgáfu. Jg óska
þess svo gleðilegs nýjris með þótt þótt þú hild líðna
þinn línl. vinur zón Blöndal.

Skrifla 14. 2. 33.

Söllesta Sanatorium 1. Febr. 1933.

Kari vinur!

Þakka þju karlega brjef frá 12. Jan. Þeg sje ekki
ístaða til að halda áfram þeirri um þessi sömu
átíði í máli M. G. og annarhvor okkar verður að hætta.
Um ormalid í heild sinni vil þeg taka fram, að eftersóu
miklu leyti sem þeg hefði getað myndad míns skotum
um það af bestri bláðaguna, dómanna og af brjefum
þínum, að miðj vafasamt máni hafa þrist að danna
M. G. Þad þú að jata að þeg las dóm H. J. miðj lauslega
þar sem þeg var með háan hita þá. (Þeg þa blóðin að léni
og stíla þeim aftur). Virðist H. J. ekki hafa lekið nægilegt
fíllit til þess, sem þu adalatríðist að Behrens hlaut ekki
að sjá fyrir fjaldþrot sitt, enda þótt hann ætti ekki
fyrir skuldum. Hinsvegar virðist míns þetta lagaákvæði
miðj óálvedis og keigjanlegt og þri^{leisti} þheppilegt; það gefur
væða dómáranum nægilega objektivan málíkvarða.
Annars er það um þetta mál, eins og miðj
önnur að almennir þeg getur illa dæmt um
þann; hann getur aldrei fengið aðgang að öllum
málgögnum eða fylgt með þri^{er} gerist í yfirlitöldum.

em þri. þessar heilur bláðana um dömsmál oft
rost midur heppilegar og þyrla aðeins upp ryli og óþrom.
Ef maður sleppi málgaði kommúnista þys í Danmörku
má henta að einu dömararnis sem blóðin ríðast á sjón
boks- og knattspyrndómara. -

Þá þakka ég einnig fyrir bláðagögnina þar eftir löfðingunni
er þú sendi mig. Finst mig þar övenja vel og röðfast
skrifadur, stund þar að þú leyti í stöf við flest það,
se maður á að venjast í íslenskum blóðum. Hinsvegar
þykki mig löfðingur óþarfliga stórstus og orðstýgur
á köflum, einkum í fyrri göm. Ánni se það heimi sist til
þyðis og gefur ekki góðar vonis um að "löfðingur" muni
vörða síðbótarnadar á þessu sviði. Ekki get ég með öllu
verið sammála "löfðingur" um mat hans á bláða-
mensta G.G. Ég get ekki leynt þri að mig finst mi-
strandi mótstjórnar Morgunblaðsins að öllu leyti ^{þess} best
verri fántabrogdum en G.G., en hinsvegar vantað góvind hans.
Þá álit ég að "löfðingur" tali of mikið um
heimsku H.J. Í sumum tilfellum held ég að
hefði verið fult svo heppilegt að tala um
þáðara gáfu! mótstjórnarmanns. -

Ég geri ráð fyrir að þú hafis lesið greinar
D.H. og D.L. um flinkasölu. D.H., sem andlát er einhver
sjerfróðasti maður í þessari atvinnugrein, heldur
þar m.a. fram að verð saltfiska ákvaði verið
þarfirlesins. Þja en andsýnilega höft hansastifti á

hlutunum þótt svo kunnig ^{másto} þaki ~~stigi~~ að sýnast vit
þyrftu að hugna. Að vísu & það auðveldið er að
másmunur á verði þess og saltfisks verður sem nemur
vöðunarkostnaði, að öðru jöfnu. Nú er það vitandi að
eftirspurn meytenda er eftir hinni fullbrotuða eða rennu vörn
og ávæðu vörð hennar, en krávaran er eftirspurn vegna þess
að hafi & að bregða henni í fullanna vörn og vörð krávor-
unnar þá = vörð fullanna vörn + framleiðslu- eða vöðunarkost-
naður, m. ö. o. vörð krávaranna & afleitt af verði
neyðsluvörunnar. Enginn vill borga vörn hana vörð einungis
vegna þess að dýrt & að framleidda hana, heldur vegna
þeirra nota & þá hafa af henni, eða ef um millitíð
er að ræða vegna þess að hana getur grætt á henni,
en skilyrðið til þess er að eintölu eftirspurni vörna
vegna notagildis hennar.

Því í Danmörku hefi myndi vörð gæddur gæpsjárðstakur
bráttur með ríkisgjörningum og vinstimönnum. Hafa vinstimenn
auðgjaflega blótast allmikil vörð kosningaósigurinn og jafn-
framt raunverulega skift um foringja, ein er Krug í landi M. Mygde.
Eins og altaf er stjórnum for einkuvörð framgengt ráðast
vinstri- og hegnimenn með mikilli grúnd hvort á
aðra, en skaming stendur á lengdar og brosis djöfullega.
Helstu atriði samningins eru: Vorkönn og vorkönn
í eitt ár (vinnuvörðun kröfust 20% kauplaskunnar);
Socialreformen svonefnda kemst í framkvæmd; atvinnu-
leysingjar þá veðraskjálþ; Opinku vinna sett í gang þyrftu ca.

75. Mill. kr., þetta má leja áhugamál stjórnarinnar;
krónan lakkur ; 22.50 (skilling, heldur lægri en ísl. kr.*),
fasteignaskattur lakkur og brestur í vaxtakkeðunarskatt
innvið hámark innlánsrentu eitt ca. 3%, á það að greiða
fyri konvertingu á skuldum bónda; til þess að aðstoða
lánsþofnari, er við það kynnu að komast í vandaði,
væru stofnad "Liquidityfund" ca 200 Mill. kr. með aðstoð
þjóðbankans, af því hlýst semlegra inflation; einfennar
kaupis ríkið ket til útbýtur á meðal atvinnuleysingja
og innanlandsafgjald vörur loft á landbúnaðarvinnu,
þess þessar aðgerðir mark vinstimanna. Virðist því svo
sem vinstimenn hafi síst orðið undir í samningnum.
Íðnu hófu ráðgjöf og vinstri-böndafjöldi komist sjá samar
um ávæðnar áskoranir til stjórnarinnar og sin margar
tillögur þeirra tekur til græna í samningnum. Þessáun
á að borga ódállega með auknum leiguskatti og 100 mill. kr.
ríkiálagi m. m. Er fróðlegt að sjá hvernig þessu öllu verði
af; þetta eru óvenju stórtakar ráðslafanir frá hendi
ríkisvaldsins og ómögulegt að sjá fyri allar afleiðingar
þeirra og margt getur breyst áður en allt er komið á
kring. Þessar ráðslafanir koma illa heim á vit gamla leysis-fáse
* það er í rauninni meðilegt að íslenski bóndur skuli
eðla hafa þrafist þróunlekkunar, eða að engis
af stjórnmálamönnum bent þeim á að það
mundi þeim til hagsbóta, líklega stafar þetta
að nokkru leyti af því hvað menn yfirlitnu illa að
sjá í þessum og gengismálinum á Íslandi?

prjédikarís M. Myzdals og sjóna greinilega stefnubreyt-
ingu vinstrihanna. — Öllu merkilegri sýnað þó ráðgjafi
sænsku stjórnmanna, svo sem þar koma fram í fjárlaga-
frumvarpi stjórnmanna, og sem einnig ganga út á að setja
stöðkostlegar opinberar framkvæmdir í gang með aðstoð
ríkisbankans. Verður hja rennilega einnig að ræða um
moderat inflation. Gælfært er líklegt um þetta ísl. blotum,
þó jafn hafi ekki sjed það hringastíl. Fólk gefur merkilega
öllu að skilja, að bankarnir geti gripit akbirt inn
með öðru en að halda og halda þentuna, undir þennu
sje svo komit hvortu mikit fólk sparir og af in á inn-
lönum bankanna velji svo útlán þeirra. Þessari setu-
vngu hefa nútíma bankarísindi snúit víð og sagt:
útlán skapa innlán. Það er og þegar augljóst að
líti matnað á bankana sem heild (í ákveðnu landi), hljóta
útlán þeirra eftir þannan tíma að koma aftur, oft
þarf aðlins millifærslu í reikningum bankans. Bankarnir geta
þannig haft áhrif á sparadinn í þjóttjeloginu með
þri jafnframt að hafa áhrif á vordlagit. Auditað
er þri taluörk sett og skilyrðit er saminnu bankanna
einn banki getur ekki skapad innlán með útlánunum
að ráði án þess að kassi hans minni hlutfallslega,
ef hinu bankarnir ekki fylgjast með. Enda þótt rangt
sje að telja miskepnada bankastofnenni ösoök krepp-
unnar, má hins vegar segja að bankarnir geta haft mikit
væg áhrif á gang þennar og umsit á mótí þennu.

áreiðnabegar upplýsingar um málið og þiggi allt
 íðm vísir í þú. Það sem Jónas hefi þygt saka-
 málahöfðunna á og talið glapsamlegt hefi
 verið að M. G. hefi afhent Behrens sparsjóðsbókina
 ("kara P. M."). Þetta sjá allt og sumt. Jafnframt
 þjór að draga ályktanir.

2. Framkoma M. G. gagnvart H. J. þú álitur að ummæli
 M. G. á lögsöðingumáli hefi aðeins þygt að hann mundi
 áþrýja áfelliðdómi, en þau voru m.a. á þann veg
 að hann álitir event. áfelliðdóm vora pólitískan.
 Þú hlýtur að sjá að þessi skýring þín ekki getur
 stáðist þvíðvegjar fullgötu þú, að H. J. hefi þá þegar
 verið þinn að nota málið pólitískt með þú,
 að gefa andstæðingabl. M. G. upplýsingar til árása á
 hann og M. G. í fullum rýtti til að sneyða að H. J.
 Má vora að þetta sjá rýtt, en þú hefdi enga
 ástæðu til að halda að svona lagi í málinu,
 upplýsingar um málið gátu birst á meygum
 hatt, samb. þá þíðneskju, sem þú sjálf hefdi
 um málið, þó ekki viti þú hvaran hann kom,
 og þú se þinn regulegi sýntaselnur J. J. Ekki þekkur
 þú þíðneskju, hann hlýtur þó að hefa verið all-
 kunnugur malavottastum; þú hefdi þú ekki
 þekkar ástæðu til þess að atla að þessum
 greinar hefi vort skrifadar að undirlagi
 H. J. þekkar heldur en að atla að M. G. hefi innsjár
 greinar í haldsbókunna.

þorðad mijs 300kr., en um það skalt þú ekki geta.
Þriðji þáttur. Jég er orðinn þoo að segja hitalaus, en er ekki
þarinn að kladdast enn.

Tofi Árgjesson hefir verið kosinn formaður studentafélagsins,
„borgararnis“ höfðu rist luyar í kjöri; vindastr engin samtök
hafa verið þeim á mædal og þannvinnna ekki sem best,
að minsta kosti kvartaði Ágnar undan þú í brjefi
til mín að hann væri „saboteraður“ af þeim í formannu-
stöðunni.

Jég er mjög leiður yfir þú að Birk gæmli skyldi taka
svo skyndilega upp á þú að fara yfir í líliförina. Þegar
á allt er litid held jég að hann í raun og vöru hafi
verið þú mæður, og jég hefir verið mest hrifinn af og
sinnu mest áhrif þess heft á slodana minnar.
Þú vörður máttu hressa á þessari yfirlýsingu, þú í
vistöluvit þú heft jég vissu minst meira á
hinnar spaugilegri kládar hans og þyndni, en það
var aðeins yfir þótt mannsins; þú hafa verið þú
lífid alvarlegar og með meiri samvirkunsemi, með alveg
sjáttölu hafi þú til þess að geta þess seth þú inn í
og stíðit allar minnumtíndi sölfur og hinn ólíkastu
hugsanagang og þú algelega óbundinn slefnum, flökum
og stjettum, en þó ekki slodana- eða ákrygalaus
í neinum mitalvarðandi málum.

Jég vona að þetta brjef nái Þriar fossi í Leith, enda
þó hann sjá þarinn þjéðar. Bestu kveðjur

Þinn eirl. vinur Jón Blöndal

Sölleroð Sanatorium 14-4-'33.

Kosi innur!

Þakka þjer karlega þjef frá 27. f. m. Jafnframt óska
jg þjer til hamingju með sköðuna sem eftirmadur Kristjánur
Lindlaugssonar og lat i ljósi hreygd minna yfir þátttöku þinni
i fjelagskap i haldsdættum, sem tilkynnt er i Mozga. Vona jg
að þú setjir þinn svip á fjelagit en það ekki á þig.

I þetta sinn er allt gott af mi þu að fjretta, hefi verið
á fótum ca mánuð og hrestt mikið síðan; hitinn hvarf al-
gerlega þegar jg fór að hrifa fótavist. Jg bjót þó ekki
við að sleppa bjidan i bráðina, enda er vetturinn
ordinn mi ónýtur til náms við háskólann. Þjer
hefi jafnvel komið til hugar að lesa þeimna af næsta
vetur eða þáman af vetri; allt þá ekki að vera sein
frágangssöt, heldur þú at þú myndir vilja aðstoð
mi eitthvað við „obligationsritin“. Jg hef vissið að
athuga þann litishattar undanfarið og lét þara vel
á hann og þó miklu betur á Lassen heldur en Þesing.
Þjett er að geta þess að jg hef fengið á þorgaðan allan
skyrkinn hjá sendiherra svo aðstoð þin i þin efni hefi

boist fullan árangur. - Fyrir stutta bar Svennis Kristjánsson
á studentafundi fram tillögu um að senda manni á
antifascistacongress, sem þó var feld með 10:7 atkvæðum;
var hijs áhrifad um að ræða eitt af hinum dulbrinu fyr-
teljum kommúnista. Kommar þou mi reiddi mjög gfi þanninn á
einkenningunum stjórnmálafjelaga, sem þó víðanlega er
blint gegn fyrstum nazítum í Suður-Þóttlandi, sem quast
ni órit uppröðslusenir. Jy hef ekki mjlega sjét ómurr
'blensk blót en hoga, en mig þodar hversu fjölbíonar
þá fyrskalandi hafa órit einhlida, líku helst út fyrir
að mest sjú telmar offieidlar fyrkar stjórnaþjettis og má
nomi geta hversu áseidulegar þar smeda alhlida.

Jy legg hjér með grein eftir Óhlin um þoppuna, vort ekki
hvort þú sjert "Pólitikna"; getur máste vort þóttlegt fyrir
þig að vera skodanir þeppungisþodings fjóðabankalagsins
samán vort sparnadar- og lauplakkunavöng flóttabrodda
þinna á Íslandi. - Jy held að þad sj ekki rjett að
Alþjóðbladið hafi slýrt mándar nomri eins rangt þá
danska "bróðingnum" og lísir gerdi; en rjett er þad að M.p.bl.
vildi ándjónlega sem minst um sum afsíðr haus tala,
t.d. þad sem málds- og kommúnistablóðin ^(allega) hafa talad mest um
og talit ósigur fyrir sosialista sem sagt þannit á sinnudeilum
í eitt ár. Er þad sjálfsagt að nokkur vottar um hve lítils "real-
pólitikarar" jafnarmenn heima þou. Saki standa þannig að
laun hafa ekki vort lokkad vömlaga í þann móða undanfarið
þrátt fyrir vordfallit og realláunin þú hekkad. Nú vordigjfs

rookbaun, semugar litur von til að rookamenn fengja
stadist vegna þess að rookfallsjóða munu mjög litlu
vegna útgjalda rookalyðsfjelaganna til atvinnuleysisstýsjá.
Hinnoggar óhugrandi að á næstunni verji leggjandi í rookfjell
til þess að fá kauphækkun. Reidinayfi barninn er
því, að undanskildum látaletum kommúnista, eingöngu
að finna hjá vinnuveitendum og flokki þessara thaldsmön-
num, og nefna þau "Fagforeningsskiptat", en einn af
helstu fagfelagsmönnum hefi nefnt það einn af stærstu
sigurum dansks rookalyðs. Það dugir ekki að líta algerlega
aðbakt á sama mál, það sem raunrooklega var þannig
var af rookbaun og ekki rookfall.

Enginn efji er á því að þú hefir lesið ummæli 'D. Th. um
Ottawa rjett og mega þau þó þessuþeg kallast. Það sem
mji hefi orðit mest umþugsunarefni; sambandi
vit norstu samningana, og það hvort vit yfirlætt
notkunvinnan getum biist vit rjettlætri meðferð og
vinduþróðum af samningum olkar vit aðrar þjóða,
hve lengi getum vit biist vit ^{því} að Spánnogjar haldi
áfram að vora helstu málsvarar heilbrigðis slysemin
og samningi i verslunar og tollamálum og hefjum vit
þó aður orðit því bardaga á þeim. Máske er ekki
þyllilega rjettmætt að draga áhyttan af þessum sátt-
áttum, en sátt að segja er jeg heftur að þú á heims-
fríðinn eftir að nazísku hafa lekið vit völdum á þýska
landi. Jeg bjóst vit að tilfinningar þakka gogurart

Þjóðvegjum gja lagna blíðari mi en fyrir sbit ad maður
ekki minniat á Pólvörja. Sem stendur þora þjóðvegjar
ekki ad gþka sig jagnvart þessum heveldum, en
hvad þei hysa ma ef til vill sáda af þankomun
þeirra i Sudurjótlandi, þar sem þei vilja taka lónd
með 13% af Þjóðvegjum og minna á aðferð Pólvörja, es þei
hottu Wilna.

Ad önni man þei ekki meira ad skrifa,
en vonast eftir ad leyra það þei þei þei
Með besta lögjum
þinn einf. vinur
Jon Björndol

Vejen ud af Krisen

Professor, til dr. Bertil Ohlin gør i nedenstående Artikel Rede for et af den berømte engelske Nationaløkonom Keynes foreslået Middel til Helbredelse af den syge Nationaløkonomi. Professor Ohlin giver Keynes' Forslag sin Tilslutning.

Mr. Keynes har endnu en Gang ordineret et Middel til Helbredelse af den syge Verdensøkonomi. Dette er maaske mindre opsigtsvækkende, end at det konservative Times fire Dage i Træk har reserveret hans Artikler sin fineste Plads og i det hele taget letemt og understreget hans Anbefalinger. Det vidner nemlig om, at den store Kreds af Tvivlraadige nu slutter op om dem, som anbefaler, at der gøres noget for Krisen, ikke blot paa det politiske, men ogsaa paa det økonomiske Omraade. Man er blevet træt af at sidde med Armene over Kors og vente paa Mirakler.

At Keynes' Autoritet befinder sig i Stigning, er i øvrigt ikke sjældent. Hans Forudsigelser er slaaet til med en Præcision, som er forbløffende, ikke mindst naar det gælder Udviklingen inden for det amerikanske Bankvæsen. For et Par Aar siden ansaa hans Intelligens for alt for straalende, en Smule for kunstærisk, til at kunne være fuldt paalidelig. De sidste to Aars Begivenheder, som indledtes med Englands Opgiven af Guldmøntfoden, har vist, at det er en meget værdifuld Egenskab at kunne tænke efter andre Linjer end de gamle gængs.

For Keynes ligesom for alle andre fornuftige Mennesker er det et Udgangspunkt for al Krisediskussion, at Verdenspriseniveauet maa forhøjes væsentligt, hvis en Katastrofeudvikling skal undgaa. Spørgsmaalet er blot, *hvorledes* en Prisforhøjelse skal kunne komme i Stand. Der findes en Klasse uheldselige Optimister, hvortil pudsig nok et stort Antal af Europas Centralbankledere hører, hvem det er lykkedes at indbilde sig, at hvis blot et Par store internationale Spørgsmaal gøres op, saa vender Tilhøden tilbage, og alt gaar af sig selv. For et Par Aar siden talte man mest

om Skadeserstatningen, nu er det den intertallierende Gæld, som for enhver Pris maa reguleres. For min Del frygter jeg imidlertid ligesom Keynes, at en isoleret Opførelse af dette Spørgsmaal kun vilde have samme Resultat som Lausanne-Overenskomsten i Skadeserstatningsspørgsmaalet: en kortvarig Optimisme uden bestaaende Konjunkturforbedring.

En Gældsregulering er altsaa maaske en nødvendig, men næppe en tilstrækkelig Forudsætning for Opvinding. En anden, lige saa vigtig Forudsætning er Ophævet af den internationale Likviditetskrisis, som har givet sig Udtryk fremfor alt i de mange Valutarestriktioner. Disse lægger som bekendt endnu mere end de høje Toldsaatser Hindringer i Vejen for den internationale Handel. For at Verden skal komme ud af den Blindgade, hvortil disse Valutarestriktioner har ført, maa der efter Keynes' Mening gribes til et radikalt Middel. Frem for alt bør de likvide Resourcer i Verden forøges, hvilket kan ske ved, at den internationale Bank i Basel udsteder nogle Milliarder Dollars i Guldcertifikater. Disse garanterer i et vist Forhold af forskellige Stater og akcepteres af disse som Guld. En saa

dan Skaben af Substitut for Guld vilde jo kun være paa det internationale Omraade at tillempe de samme Metoder, som enhver Centralbank fra gammel Tid har anvendt inden for sit eget Lands Grænser ved at udstede langt flere Sedler, end hvad det svarer til dens Guldbeholdning.

Naar disse Guldcertifikater fordeles mellem de forskellige Landes Centralbanker, saa styrkes naturligvis deraf internationale Likviditet. De faar en Følelse af rigelig Guldtilførsel og bliver mere tilbøjelige end ellers til at tillade Kreditudvidelse. Desuden behøver de ikke saa angsteligt at vogte paa den mindste Forandring i Landets Betalingsbalans. Der er større Udgifter til en Overenskomst om samtidig Mildning af Valutarestriktionerne, hvad Vareudvekslingen angaar. Skulde Importen i et Land stige lidt mere end Eksporten, saa behøver dette jo ikke at medføre saa store Betyrninger, naar Stillingen er meget likvid, som det vilde gøre i den nuværende Situation.

I Forbindelse med Udstedelsen af Guldcertifikaterne bør, efter Keynes' Mening, Papirvalutaerne stabiliseres i et vist Forhold til Guld, dog saale-

des, at der aabnes Mulighed for senere Justering af Stabiliseringskursen.

Ligesom en Opførelse angaaende den internationale Gæld er en saadan international likviditetsskabende Guldpolitik imidlertid kun at betragte som en nødvendig, men ikke som en tilstrækkelig Forudsætning for Konjunkturforbedring. Den positivt virkende Kraft kan næppe ventes derigennem at blive vakt til Live. Det, som savnes i Verden for Øjeblikket, er jo ikke i første Række Penge, men Vilje til at købe. Naar det private Næringsliv, ikke blot Industri og Agetbrug, men ogsaa Byggevirksomhed og Transportvæsen, befinder sig i et saadant Dødvande som nu, er det ikke let at se, hvorfra en stærkt foregøjet privat Efterspørgsel efter Produktionsvarer skal komme. Tilbage staar altsaa den Mulighed, at den private Efterspørgsel paa Konsumtionsvarer vokser. Men da Indtægterne er undergaaet en kraftig Nedgang, er det vanskeligt at tænke sig, at Almenheden, blot ved at formindke sin Opsparen, skulde kunne iværksætte en tiltrækkelig stærk Forøgelse af Efterspørgslen efter Konsumtionsvarer.

Keynes fastholder derfor den Kon-

klusion, som han allerede tidligere ved gentagne Lejligheder har givet Udtryk for: den, som ikke vil tage umølig Risiko for fortsat Prisfald, maa anbefale en foreløbig og samtidig Forøgelse af den offentlige Efterspørgsel i de økonomisk førende Lande. Derigennem vilde man sandsynligvis komme over det døde Punkt, fra Produktionen til at vokse og Arbejdsledigheden til at aftage. I anden Række vilde derfor Efterspørgslen fra det private Næringsliv tiltage. For min Del har jeg i lang Tid forfægtet, at den verdenskøkonomiske Konferencens vigtigste Indsats vilde være en international Overenskomst om netop en samtidig og betydelig Forøgelse af de offentlige Arbejder, f. Eks. i de nærmeste 12 eller 18 Maanedes. Opstiller man som Maal en vis Prisforhøjelse, hvilket nu egentlig alle Parter synes at gøre, selv om man fra en Del Sider af taktiske Grunde ikke vover at sige det alt for højt, saa maa man ogsaa ville Midlerne til at naa dette Maal. Prisforhøjelse forudsætter, at Efterspørgslen vokser. Da man ikke kan stole paa, at et tilstrækkeligt første Stød kommer fra Konsumenterne eller fra de private Foretagender, saa maa det gøres ved Sto-

tens og Kommunernes Efterspørgsel.

Naturligvis kan det tænkes, at en international politisk Opgerelse skaber en saa stærk Optimisme og Tro saa Prisforhøjele, at alle Mellemhænder skynder sig at fylde paa deres Lagre, og at ogsaa Konsumenternes Efterspørgsel vokser, saa at Næringslivet Efterspørgsel efter Produktionsvarer derigennem kommer i Gang i anden Række. Men det vilde være at løbe en uhyre Risiko at stole paa en saadan Udvikling. Situationen er nu saa alvorlig, at det næppe kan forsvares at løbe denne Risiko. Vil man undgaa den, saa findes der ingen anden Mulighed end at sørge for, at der virkelig, naar gunstige psykologiske Forudsætninger er skabt, tilvejebringes en kraftig Forøgelse i den offentlige eller paa offentligt Initiativ fremkaldte Efterspørgsel.

Vanskelighederne for en kraftig Forøgelse af de offentlige Arbejder inden for et saakaldt Land er naturligvis betydelige. Lægges Arbejderne til Rette paa en saadan Maade, at Forretningens Tillid ryster, saa kan Virkningen blive stik modsat den ventede. Keynes viser imidlertid med stor Tydelighed, at hvis ingen af den Slags psykologiske Skadevirkninger

fremkommer — og ved en international Overenskomst om samtidig Forøgelse er de næppe at befrygte — saa vil de statsfinansielle Virkninger af offentlige Arbejder blive langt gunstigere, end man i Almindelighed regner med. Ansætter man to Arbejdere, saa opnaar mindst én Arbejder derigennem Beskæftigelse i det private Næringslov, og Arbejdsløshedens understøttelse spares til tre. Desuden holdes Omkostningen oppe, hvorved Skattegrundlaget forbedres og Stats- og Kommune-Skatten i det følgende Aar bliver mere indbringende. Giver Staten 100 Millioner ud paa offentlige Arbejder, saa faar den paa den Maade mindst Halvdelen igen ved fremkaldte Udgifter og forøgede Indtægter.

En ren Fortjeneste fra offentligt Finansanspunkt vilde det kunne blive at give Understøttelse til private Kapitalinvesteringer i den nærmeste Tid. I Sammenligning med offentlige Investeringer begrænses da Statens og Kommunernes Udgifter og Risiko, medens i alt Fald Arbejdsløshedens understøttelse spares og Skatteindtægterne vokser.

Keynes' Opfattelse angaaende den statsfinansielle Side af Problemet

kan kort formuleres saaledes: Der findes ingen anden Mulighed for at faa det kommende Aars Driftsbudget til at balancere end at udvide dette Aars Laanbudget. Kun ved at nogen giver Penge ud til at købe noget, kan Nationens Indtægter — og indirekte Statens — holdes oppe. Hvis i en given Situation ingen anden vil, saa maa Stat og Kommune træde til. Desværre anses det ikke for „respektabelt“ for Regierungen at forøge deres med Laan finansierte Udgifter undtagen til et Formaal — Krig! Vilde det ikke være sundere Finanspolitik at gøre det til nyttige Anlæggende?

Verden er nu naaet til en Skillevej. Enten maa man finde effektive Midler til Forhøjele af Verdenspriseniveauet uden lang Tøven, eller ogsaa maa vi imodens et stadig hastigere Sammenbrud af hele Systemet af Laanekontrakter og Gældsforpligtelser. I sidste Fald maa ortodokse finansielle og politiske Principer fald stændig diskrediteres, og Udviklingen maa følge Linjer, som vi ikke kan forudsæ, men vel frygte.

Der findes endnu en Del Finans- og Politikere, som tror, at de forsvare ortodokse Finansprinciper, naar de lærder, at Krisen skal med-

med „Nedsættelse af Produktionsomkostningerne, saa at de svarer til Priserne.“ De lukker Øjnene for den Kendsgerning, at den enes Udgift er den andens Indtægt, og at det derfor er umuligt at reducere Udgifterne uden derigennem ogsaa at formindre Indtægterne med fortaet Prisfald som Følge. Ligeledes glemmer de, at hvis Verden permanent skal tilpasse sig til de nuværende Prisforhold, saa bliver en meget stor Del af Laantagerne inden for alle Næringsgrene insolvente.

De, som endnu nærer Sympatier for den Slags Metoder, vilde gøre vel i at betænke Indholdet i følgende Ord af *Yves' Leder*: „En Generation af Mennesker, som dyrker Kaffe for at brænde Millioner Baller deraf, og som sælger Hvæde billigere end Savspaaner, venter paa at faa at vide, hvilken Reduktion af Produktionsomkostningerne der skal kunne gaa eller indhente Agerbrugspriserens Nedtryk.“

Den trænger ogsaa til at faa forklaret, hvorfor det skulde være sikrere, mere logisk eller mere ortodokst at mede Vareoverflodens Tryk ved at sammentrække Efterspørgslen end ved at udvide den.”

Bertil Ohlin.

Hotelsalg.

Den uimærkede Hotelmand, Hotel Casospaltes tidligere Ejer *Lorentz Nielsen*, har i disse Dage af *Restauratør Peter Hartz* i Vangshuset paa Strandvejen købt hans bornholmske Forretning Hotel Sandkaas i Allinge.

Jedisk Skakklub.

Stormesteren *A. Nimschitz* holder i Morgen Aften Kl. 19.30 et Skakforedrag med Demonstration i Lokalerne, Vestervoldgade 115. Alle skakinteresserede Jøder er indbudt, og efter Foredraget vil man søge dannet en jedisk Skakklub.

Teknokratiet.

„Aviskabet for social Analyse“ afholder i Aften Kl. 10 et Medlemmøde, hvor Ingeniør *P. Mølle* indleder en Diskussion om Teknokratiet, dets Midler og Maal. Mødet, hvortil der er gratis Adgang, afholdes Havnesholms Vej Nr. 2.

Mere Paaskebryg.

I Lighed med de øvrige Bryggerier har ogsaa *Hafslava Bryggerierne* udsendt sit Paaskebryg. *Paaske Tøfelen*, der er af en sa god Kvalitet og smager fortreffeligt. Endvidere har *Hafslava* bragt et nyt forfriskende Produkt i Handel under Navn af *Jaffe Apfelsind*.

Dyrslægen, der skrev Spritrecepter, dømt.

For nogen Tid siden blev en norsk Dyrslæge *Sten Schullin*, som i en Mennekeskælder har opholdt sig her i Byen, hvor han i sin Tid var en kendt Figur i den norske Kunsterkoloni, arresteret. Han havde i stor Udstrækning skrevet Recepter paa Spirit, som han desuden havde fabrikeret Brændevin og Likører af. De saadane Varer havde han gennem to Agenter, *Leo Hansen* og *Charles Nielsen*,

128 Kr.

Hospitals-Portørerne stjæl af Vinoppritten.

Fra *Geografen Anthonysens* Apotek opdagede man for nogen Tid siden, at der var gaaet stærkt Ryd i *Schottens* Vin af Vinoppritten. Politiet blev underrettet, og det viste sig, at det var to Portører, *Carl Larsen* og *Valter Hansen*, der havde klippet sig Hjorten. Det saadte havde de solgt, men en Del havde de selv benyttet til Fremstilling af Spiritus. I Gaaar blev de ved Retten i Sundeby Park idømt heruldsforlo 4 Maanedes og 30 Dages Fængsel. *Hansen* Dem blev dog gjort betinget.

Under Hammeren

Stor Indbo-Auktion, Falkonerstræde 14.

Der afholdes i Dag Kl. 12 en stor Indbo- og Mobil-Auktion, Falkonerstræde 14, ved *Fredrikshøj Rind*. Det er en Række Dødsboer, som her sælges: Mah, Dagligvare, Egtræs Hønsk Apoteker, et Mah, Chateau, Chesterfield Møbler med Guldbesat og Velour, et Børnehospital, Kølens, haandvævede Vælgæpper, en Boudoirs, Mah, og moderne malde Sovrevarstøbelementer, Mah, og Egtræs Hønskretstøbe, andre Lødselsstøbe, en svensk Slagteok, *Svennska Guldtepper*, Prinsens Lysekroner, 12 persiske Tæpper, enkelte Bøker og Violin m. m.

Forretnings-Nyt

Støberi Baderstatorium, der i den senere Tid har indtaget nye Udvidelser og Forlebringer, og bl. a. snart kan kalde en kirurgisk Afdeling, giver endnu nogle Maanedes 26 pCt. Rabat paa Kirurgierne, for derved at give saa mange som muligt Lejlighed til at gennemgaa Kur.

Skrifla gæmi

Sölleröd Sanatorium 27. Maj 1933.

Kæri vinur!

Þakka þjer karlega 2 bröf, frá 15. m. og 18. p. m., bið þig að afþaka hvarð langt er síðan ég hefji skrifað þjer. Mjör þykir leit að heyrja að þú staki hafa legið veikur, vona að þjer verði batnað þegar þú færð þetta bréf og að þú fæir varlega með þig eftir að þú býrjar að vera á fótum, þesskonar sjúkdomar eru alltaf ritgjáverdir og matur veit ekki alltaf þjer en of seint um hvað er að ræða. - Af mjör er litit að þjetta, lídan in þekkar góð, en langt þá þer að þjer sjá þrinur að ná mjör aftur, enda varlarit að brast eftir svo langa tímlega. Látinninn getur einþá ekkert álved it rogt um hversu lengi þjer þerfi að vera þjer, en þjer gjer sjálfur ráð þjer ca. 2 mánaðum einþá. Ekki óeunnilegt að þjer fæir þá staðs heim til Íslands og verði þer fram eftir veitri, sjerstaklega ef þjer ekki þá þingþyrtinn, sem eftir er neitt útlit þjer. Þeyndar skrips skjupa min að O. Þ. þylit ekki af vaki döttinn einþá. Ekki man þjer eftir neinum áminningum til þer

minni af mið 2

i síðasta bréfi mína, nema ef þú ert við ummal-
min um þáttölu þína í Heimdalli. Þatt að segja
virdist mig að nú muni ekki af veita áhrifum
línhvorra skynsamra manna innan Thaldsins, því
helst lítur út fyrir að þar sjá alt að þyllast.
Yfirlit virdist á þessum síðesta og versta línum
vitleysan og óþægis háfa vírast fylgi og hins verstu og
heinstasta meinu úthrópatir sem foringjar og leiddogar.
Merkileg og einstak mál afstada íhaldsbláðanna kall-
ast og kemur þeim máste í koll síða. Fundanlegt að
íhaldis skuli ekki gefa út neitt flokksblad, er ekki
sjá blint þandsamlegt pólitísk flokksins. - Vitandi má
að halesvörð leyti kenna kommúnistum um þessa
öld, er nú virdist í aðsigi á Íslandi og ári efa háfa
línnig Kratanis sjunt vörkun á pólitískum forskapet
til vill sjerstatkegla innan vorkahidsfélöganna; en að
ekki lítur leyti liggur sökin í "arrogance" íhalds-
manna gagnvart vorkahidnum og samfötum hans
og þeyðu atvinnurekenda á að viðkenna vorka-
hidsfélögin sem sjettan samningsaðila um launa-
þjór og önnur vinnuþjór. Þá er of kjördamaðskipunin, er
setur ílt blóð í meinu og bændavaldis. Enda þótt
jg ekki telji mig lengur meinu sjerstatkan Framsóknar-
mann og ekki geri það fyrir vorkurumtíman að
kallast til þess flokks, er jg í sjálfa sjer samfordur
um að óþakvömilegt er og sjettmatt að bændur

hafi umleg áhrif á stjórnlöndum og að til
þessa vordi tekid fullt tillit. Bandar hafa alltaf
vrist hin "regjeraliva" sjeft þjóðfélögum og sin
þjóð og illa forin og lattu bandarstjett sína sökluvi
í eyrod og voladi; án efa hefi neyd bendanna að tals-
vordu leyfi skapad nazismann og lappi. Er illa
forit ef hatur mauna á f. f. vordur þess valdandi
að bejarbuar leggja hatur á íslenska bandarstjett. - Það
dugisheldur ekki að lita of juridiskt eða journalistiskt
á skuldarmál þarða. Það er eigin samgjarni að allast
til þess að maður sem hefi tekid að lani eitth dills-
vord borgi það aftur með 3, og það þarf ekki að
bera vott um "þekju eða ranshug" þótt bendur
þrefjist leiðgjettningar á slitu ósamvinnu. Utstrykanis
skulda, ríkisgjaldþrott, gjaldþesti og peningafölsun vordu
án efa þeiga eja stad jafulengi og peningakerf. nitimans
og rís þeidi og óvíst hvort nýtt eða betra er fram-
hvarmarlegt innan lakmarka hins ríkjandi þjóðskipulegs.
Einkenniþegt er að hegra nazista og ýmsar íhaldstalis, sem
mest fjarast yfir fjármálaörfjörn nitimans, lopa háslöfum
fjármálaörfjörn einvaldstímanna, þar sem vítanlegt var að
flestis einvaldstímanna vordu í gjaldþrotabúnda hvort er
eða þar um bil og neytta þó oft lítt heidarkgra þagða til
að afla eja tekna.

Hjer í Danmörku litur út fyrir að nazisminn ekki
að hafa mjög litinn hys fyrst um sinn, sennilega

ad nokkon leyfi vegna þess ad i skuldsemin von nis
i mjög eindreginni opposition. Enn þó til a. m. k. 3
dauktu nazistaflokkar og ljóskur og auk þess virðist
Skattebrygghöfudinn ekki ad gra tilsæmi til þess
ad koma fram sem sjálfstædur flokkur. -

"Fjette is skólönunni" man þú engar, nema ad
þessi landar háfa mjög virð hnepti i varðhald
sina nótt, annar þyrir álf og á landamót, hins þyrir
þjófnad á reitþjóli, vom aðstæður þar ad madaminn von
háfa virð svo óvæður ad hann þekki ekki sitt eigið
þjófnad svo illa stóð á ad þú þjóli sem hann hafði tilid
hafði virð stóð og fundis ^{gullna}af lögreglunni sama kvöld
og vörður utthi við til þess ad nappa þjófnad. Þessi
landi var Guðm. Þrastarson, er hann var á ferdalagi i Þýska
landi og ~~Þýska~~ - slovakia á sínu eigin þjóli.

It morgun þer studentafélagis i skólastar þjer i má-
gæraninu og má þra þ ad þú liti til þessa.

Kötu svo margblessaður

þinn einl. vinur

Jón Blöndal

Sölleröd Sanatorium, 25. Juli 1933.

Keri minn!

Þakka þér ágatt bréf frá 10. Júní og leit þig
að afþaka áhæfilegan drátt á að svosa þér.
Veldur honum min gamla leti og andlegu sljó-
leiki, sem maður óljákvæmlega eltkur niður
í vit hvól á slíkum stöðum sem þjer.
Heilsa mín er mjög seipud og undanfarið, þ. e.
Adamin er góð, en jg þreytt sljót, ef jg
reyni nokkud á mið að ráði. Hversu lengi
jg eun þarf að vera þjer get jg ekki sagt,
en geri ráð fyrir a. m. k. allt að einum mánuði.
Jg hefi nú sjóð írsht kosninganna, þó ekki
atkvæðatölu flokkanna; var í sjálfa sjer ekki
vit að biast að flokkur, st zengur jafn
sundurlyndur og bristigandi til kosninga og
Fransólu, fori vel út úr kosningunum, en
þó hafði jg varla biast rit slíkum þrak-
fönum. Í sjálfa sjer er leit að Fransólu skyldi
ekki tapa svo mörgum setum að íhaldit komist

í heiminu meirihluta, og Framsókn gæti svo
farit að bejast því rjettlæti kjördemasliþunna
Eozlegt & að þjá hvesu mög atkvæði komandiistar
hafa gengið. Latnirinn heyr þarmar mjög að kollegi
Vilmundur skuli hafa komist aði Nordur-Kapp.s. - Amars
vord þu að segja því mig að þu þyrt ekki við neinu
götu af þinginu á næsta ávun, hvort sem þar
kemur til med að sitja heinn ihaldsmeirihluti eða
ihalds-framsóknar-fridar-meirihluti. Þu ála þó et þi
að þu talar þessi ummæli min svo að þu kjösi
Jonasarsinnvadi og þessuona vordu samsteipustjórn
semmilega lína mögulega alternatívið fyrst um sinn.

Þu var viðstaddur á heidurelegi vinnu okkar
meistarinn doktors, þorkels, & hann vardi stjórn sína
Taladi hann andistad hálfgoda Bardalónsku, en lítt
hefur þu ekki svo mikið að segja, þar sem flestir
viðstaddir voru laundar og ef þu vill hyggjast gagn-
vart andmælandurum að þara ekki of mikið
á móti þu sem þu segja. Þu heyrði lítið af
þu sem þinnur gauri mullrasi, enda skildist
mjög að þu voru mest smámunir og spardarinnur
en hinsvegar hafði þu mjög gaman af "opposition"
þrups, sem þu var þóttly og skemtblý. Hann
endadi tala sína med þuinn spádómi að
þuðell myndi vart vordu spánadur í sínu
fóðurlandi, eða hljóta virdukenningu kollega

sinna. Var þú andsjáanlega beint til Annes lígin
kollega, og sáta nýlega hafa þú öngin
höndum um 2. bindi af Danverskurssögu
Annes og þarna vom viðstöddis.

Þú sá nýlega grein í Einveldinu eftir Ragnar Kvaran
um teknokort, að nokkum leyfi svar við grein Björns
Björnssonar. Álitur hann sýnilega eins og morgun aðrir
að kenningar teknokort sjeu algjöflega nýr vísindi, erinni-
haldi sánnindi og öllum hagfröðingum áður hafi gfi-
sjet, þar sem raunin er sú að þeir hafa ekki komist
með neitt raunvænlega nýtt nema útreikninga á orku-
magni Ameríku, sem í sjálfu sjeu þu nýjög mögilegis. Sjálfur
hafa þeir Scott og Lovisellinn Thorsteins Veblens og annara
"institutionalista" í Ameríku og Sidney Webb sögð í flöskulur.
Eftir prófessor Birch að öll þau sánnindi, sem tekno-
kratarnir nú hópuðu gfi heiminn með banki
og banki, mátti finna í bókum Birchs.

Ef þú ert allhugasandi Ragnar Kvarans saman við minar
í brylfina til þín í veltu munst þú einnig sjá að
þrátt fyrir ólíka þannsefningu þou aðalatriðin
hinn sömu; þar sem þú talad um privatkapital
talar hann um hina hlit myntariunnar skuldinnis
og auk þess talar hann mest um rationaliseringuna
eða hina teknisku þannsefningu sem orsök þreppunnar.
Hjer er ári efa síst þar sem veltu þou og hagfröðin
þoufa að vinna betur saman og með meiri skilningi;

hagþödin la sátt með að meta hina gímsu krafta eða
tendensa viðskilafélisins sjátt - kvantitatívt sjátt - og þess vegna
raskast oft hlutföllin. - Að þeim viðfangi þjóð-
skipulagi stafar hætta af hinum öm leknisku
framförum nútímans, sja máður kanske hvað best af
hinum mörgu röðlum um að nín vörði að stíðva
þansás uppfinninganna. Ánafa liggur fjöldi uppfin-
inga af ónotadar, hindradar af privatkapitalinu vegna
þeirra framleiðslutakja sem áðin son til og krefjast
rentunar, og hin prógressíva skattapólik nútímans
hindrar ekki síður stórn fjáttakín í að útrejma þeim
minni. Hvort þessir organisatónsku kraftar ekki í sjálfu
sju son heppilegis frá þjóðfélagsheildarinnar sjónarmiði,
skal þú ekki segja, en þeim þappa að minsta kosti
stodurum undan lífshöðun líbralsmans, hvort
sem þú í hagþödi eða stjórnmálum.

Þrettíu ár íslensku koloníummi man þú ekki áðar en að Har-
aldur Sigurðsson tannlaeknis, er þú kant að hafa heyrt nefndan,
er nýlátinn, hó af slysförum af bílaárekstri.

Þú vona svo að þú látt mig ekki gjalda slóða-
skaps míns og lofa mig bráðlega að leyra frá þér
áftur.

Með besta kveðjum

þinn líndögur, vinur

Jon Blöndaf.